

NESTNIK

Letnik XXVI.

Celovec, petek, 15. oktober 1971

Štev. 41 (1526)

Po volitvah vsi strnjeno na delo

Državnozborske volitve so mimo. Avstrijsko ljudstvo je v ogromni večini sledilo pozivu kanclerja dr. Kreiskega, da ustvari jasne razmere in mu da tako podporo, da bo lahko izvajal svoj program za sodobno in moderno Avstrijo.

S solidno absolutno večino, ki je niti največji optimisti niso pričakovali, je zmagala Socialistična stranka Avstrije, ki je izšla iz volitev kot edina zmagovalka. Skoraj vsi komentariji so si edini v tem, da gre predvsem za osebno zmago kanclerja dr. Kreiskega in da umetno v volilni boj vrnjena gesla o nevarnosti „podržavljanja“ in „celotne oblasti“ v rokah ene same stranke niso bila učinkovita in prepričljiva. Nasprotno je večina ljudstva odklonila koalicijo v kateri koli obliki.

Zato je socialistična stranka v smislu tega jasnega naloga že tedaj, ko je še vse kazalo, da bo morala odstopiti svoj 93. mandat v korist FPÖ, sklenila, da bo tudi za bodoče predlagala zveznemu prezidentu samovlado; zdaj, ko je dokončno odločeno, da ji ostane tudi 93. mandat, o tem sploh ni več dvoma.

Za nas in zlasti za Zvezo slovenskih organizacij na Koroškem je razveseljivo, da je tudi tokrat pretežna večina našega ljudstva sledila jasnemu pozivu in nedvoumnemu navodilu ZSO in se na ta način pridružila večini avstrijskega ljudstva, saj 59,22 odstotkov za SPÖ oddanih glasov na dvojezičnem ozemlju močno presega deželno povprečje, ki znaša 55,18 odstotkov. S tem naši ljudje niso pokazali le svoje zrelosti, marveč so ponovno potrdili tudi pravilnost politike ZSO, ki ji je uspelo, da se je manjšina končno izrgala iz nacionalnega in družbenega geta ter se uveljavila v sodelovanju in sodelovanju politične volje v deželi in državi.

Izid volitev na našem ozemlju kakor v vsej ostali Avstriji pa po drugi strani tudi kaže, da se koalicije ne da voliti, niti nevarnosti koalicije s skrajno desničarsko nacionalistično stranko prepričati z glasovanjem za prav tako desničarsko stranko, marveč je tako koalicijo mogoče prepričati edinele s podporo levih sil.

Tu pa je treba iskati vzroke za razmeroma močan porast komunističnih glasov na dvojezičnem ozemlju, ki pa kljub bolj ali manj jasnemu pozivu „Kladiva“ še zdavnaj niso dosegli števila kakor pri lanskib deželnozborskih volitvah. Vsekakor je zelo zanimivo dejstvo, da je največ takih glasov prav v tistih krajih, ki jih smatrajo za najmočnejše postojanke NskS in je le-ta s svojim pozivom pomagal prav tam, kjer je to najmanj želel. Ali ni ta obratna sila podoben „Obratunu“ maturantov, ki svojim učiteljem nočejo in ne morejo slediti v nesodobno konservativnost in iz protesta zato iščejo in vidijo rešitev prav na drugem koncu?

Ne gre prezreti tudi dejstva, da sta si bila NskS in „Kladivo“ v svojih argumentacijah precej podobna, vsaj v kolikor gre za narodnostno politiko avstrijskih strank. Hkrati ko na vse načine kritizirata socialistično stranko in njene predstavnike, da baje „samo govori“ o našem vprašanju, je namreč NskS zadovoljen, da OVP o tem sploh ne govori, „Kladivo“ pa se zadovoljuje, da je baje „deželno vodstvo KPÖ zavzelo demokratsko stališče do 7. člena avstrijske pogodbe“ in da baje „glasilo KPÖ kot edini nemško pisani list na Koroškem in v Avstriji dosledno pozitivno spremlja in zagovarja upravičene slovenske težnje“. V tem pri-

DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE V AVSTRIJI:

Edinstvena zmaga socialistov, ki so dosegli absolutno večino

SPÖ 93, ÖVP 80 in FPÖ 10 mandatov v novem parlamentu

Že lani smo po sijajni zmagi Socialistične stranke Avstrije zapisali, da pomeni izid državnozborskih volitev zgodovinski preobrat v naši državi, ko so prvič prevzeli oblast socialisti. Letos je taka ugotovitev spet povsem na mestu, saj pomeni uspeh socialistov pri nedeljskih državnozborskih volitvah nov zgodovinski dogodek, kajti Socialistična stranka Avstrije je kot prva stranka v zgodovini naše republike dosegla več kot polovico vseh veljavnih glasov. Absolutna večina tako pri številu glasov kakor še posebej pri številu mandatov predstavlja prepričljiv dokaz zaupanja, ki ga uživa SPÖ pod vodstvom kanclerja Kreiskega pri avstrijskem ljudstvu.

S tem so socialisti v polni meri dosegli cilj, ki so si ga zastavili pri letošnjih volitvah: namreč tako večino, da bodo lahko šli na uresničevanje svojega programa za moderno Avstrijo, ne da bi morali za vsako posamezno odločitev šele iskati pristanek ene ali druge opo-

zicijske stranke. Hkrati pa izid volitev pokaže, da od ostalih treh strank nobeni ni uspelo doseči tistega, kar so si zastavile pred volitvami: ÖVP ne samo, da ni postala spet najmočnejša stranka, marveč je še naprej zgubila; FPÖ je v primerjavi z lanskimi volitvami prav

tako nazadovala; KPÖ je sicer dobila skoraj za tretjino več glasov, vendar ji vse skupaj ni pomagalo, da bi bila spet zastopana v parlamentu.

Tako je izid nedeljskih volitev v glavnem potrdil splošni trend, ki ga je v Avstriji opazili vsa zadnja leta. To velja v veliki meri tudi za razvoj v posameznih zveznih deželah in velja še zlasti za razvoj z ozirom na socialne plasti prebivalstva. Če je bilo lani prvič govora o „vdoru“ socialistov v prej tradicionalne domene ÖVP, potem se je to „prodiranje“ letos še nadaljevalo, kakor kaže izid volitev predvsem v tistih zveznih deželah, ki so vedno veljale za izrazite ÖVP-jevske „trdnjave“. Najbolj zgovoren primer je nedvomno Predarlška, kjer so socialisti zabeležili tokrat najvišji porast svojih glasov. Izredne uspehe je SPÖ zabeležila tudi na Tirolskem, medtem ko si je na Solnograškem celo priborila relativno večino in se je morala ÖVP prvič zadovoljiti z drugim mestom. Tako se je število zveznih dežel, v katerih vodi ÖVP, zmanjšalo na komaj tri, to so Predarlška, Tirolska in Nižja Avstrijska; pa tudi — ali morda posebej — v teh je morala ÖVP zadnjo nedeljo spoznati, da je začel pihati drugačen veter.

Obratno niti ne bi preveč presenečalo, če SPÖ v svojih „trdnjavah“ ne bi več napredovala. Toda temu ni tako, nasprotno, celo v najbolj „rdečih“ zveznih deželah, to sta Dunaj in Koroška, je SPÖ zadnjo nedeljo zabeležila nove uspehe, saj se je število socialističnih glasov povečalo še za znaten odstotek in si je socialistična stranka tudi tukaj priborila nadaljnje mandate.

Če na kratko pogledamo, kako so se posamezne stranke tokrat držale v primerjavi z lanskoletnimi državnozborskimi volitvami, moramo ugotoviti, da je SPÖ število svojih glasov povečala za dobrih 40 tisoč ter je njen delež narasel od 48,42 na 50,04 odstotkov; ÖVP je zgubila skoraj 115.000 glasov, njen delež pa je padel od 44,69 na 43,11 odstotkov; FPÖ je prav tako zgubila, in sicer okrog 6000 glasov, zato se je njen odstotek zmanjšal od 5,52 na 4,45 odstotkov; KPÖ pa je sicer pridobila kakih 15.000 glasov in je v odstotkih napredovala od 0,98 na 1,36 odstotkov, vendar ji v nobenem volilnem okrožju ni uspelo doseči mandata, tako da so njeni glasovi tudi tokrat praktično izgubljeni. O tako imenovani skupini „ofenzivno levo“, ki je kandidirala samo na Dunaju, pa se sploh ne izplača govoriti, saj je dobila le 1874 ali 0,04 odstotka glasov.

Letošnje volitve so bile — kakor smo že poročali — izvedene na podlagi novega volilnega zakona in je bilo namesto prejšnjih 165 tokrat razdeljenih 183 mandatov; za-

Volitve v številkah

V sredo je glavna volilna komisija objavila dokončne rezultate nedeljskih državnozborskih volitev v Avstriji. Iz teh podatkov je razvidno, da je bilo oddanih 4.607.620 glasov, kar pomeni, da je volilna udeležba znašala 92,44 odstotka. Veljavnih glasov je bilo oddanih 4.557.013, neveljavnih pa 50.607.

- Posamezne stranke so dobile naslednje število glasov:
- SPÖ 2.280.142 ali 50,04 odstotka (lani 48,42 odstotka)
 - ÖVP 1.964.809 ali 43,12 odstotka (lani 44,69 odstotka)
 - FPÖ 248.432 ali 5,45 odstotka (lani 5,52 odstotka)
 - KPÖ 61.756 ali 1,35 odstotka (lani 0,98 odstotka)

Poleg omenjenih strank, ki so se za glasove volivcev potegovala v celi Avstriji, je na Dunaju kandidirala še posebna skupina, ki se je imenovala „Ofenzivno levo“ ter je dobila vsega skupaj 1874 ali 0,04 odstotka glasov.

Na podlagi tega izida so posamezne stranke prejele naslednje število mandatov: SPÖ 93, ÖVP 80 in FPÖ 10. KPÖ tudi tokrat ni uspela priti v parlament, čeprav je na podlagi novega volilnega zakona imela na Dunaju relativno dobre izgleda, da dobi osnovni mandat, vendar ji je potem manjkalo nekaj tisoč glasov; tako so ostali neupoštevani tudi vsi ostali glasovi, oddani za to stranko v drugih zveznih deželah. Primerjava sedanjega zastopstva strank v parlamentu s prejšnjim ni mogoča, ker je prej znašalo skupno število mandatov le 165, po novem volilnem zakonu pa jih je 183.

Najvišji odstotek glasov je SPÖ dosegla na Dunaju, namreč 60,33 odstotka, na drugem mestu je Koroška (55,18 odstotka), potem pa sledijo Gradišćanska (50,20), Štajerska (48,99), Zgornja Avstrijska (48,21), Nižja Avstrijska (47,09), Solnograška (45,41), Tirolska (37,82) in Predarlška (36,69). Pač pa pri teh podatkih še niso upošteevane tako imenovane volilne izkaznice.

meru lepe besede in obljube (govorene in pisane) zadostujejo, čeprav je vsem znano, da jih govornikom in piscem zaradi lastne nemoči nikdar ni treba izpolniti; po drugi strani pa so besede najvišjih državnih predstavnikov le „klepet“ ...

ZSO nikdar ni izjavila, da je zadovoljna z dosedanjim reševanjem našega vprašanja, marveč je vedno kritično presojala vse dosedanje tozadavne ukrepe. Vendar smatramo, da zgolj negativizem in zgolj kritiksterstvo nista pripravna in učinkovita oblika nepotrebnega reševanja; je in bo treba konstruktivno sodelovati pri iskanju čim boljše za manjšino in večino sprejemljive rešitve. To načelno gledanje, ki ga je ZSO izpovedala tudi v svojem volilnem pozivu, je pretežna večina našega ljudstva

potrdila s svojo odločitvijo zadnjo nedeljo.

Zveza slovenskih organizacij se bo — oprta na zaupanje, ki ga ji je dala pretežna večina slovenske narodnostne skupnosti — zato tudi v bodoče zavzemala za čimprejšnjo rešitev vseh upravičenih slovenskih teženj, katerih popolno uresničitev v smislu določil člena 7 državne pogodbe je zagotovil tudi zvezni kancler dr. Kreisky v svojem volilnem govoru v Dobrli vasi in še bolj določeno ponovno neposredno pred volitvami v svojem razgovoru z dopisnikom ljubljanskega „Dela“.

Izid nedeljskih volitev na dvojezičnem ozemlju je nov nedvoumen poziv vsem koroškim Slovencem, da konstruktivno strnejo vse svoje sile za doseg pravic, ki nam gredo.

KANCLER KREISKY:

Ta vlada bo rešila manjšinska vprašanja

„Znano je, da sem velik prijatelj manjšin v Avstriji. Da sem mnenja, da smo dolžni obravnavati manjšino kolikor mogoče dobro, je tudi znano. Da obstajajo stvari, ki jih je treba uresničiti — zadnji sem, ki bi to zanikal. In ta vlada jih bo uresničila!“

Tako je poudaril zvezni kancler dr. Bruno Kreisky v razgovoru, ki ga je imel z njim tik pred nedeljskimi volitvami dopisnik ljubljanskega „Dela“ Slavko Fras. Posebej je kancler Kreisky zagotovil, da si bo njegova vlada „pristno prizadevala“, rešiti vsa odprta vprašanja. O tako imenovanem „ugotavljanju manjšine“, ki ga zahtevajo šovinistični krogi na Koroškem, pa „noče nič slišati“.

Govorec o razgovoru s predstavnik manjšine je kancler Kreisky, ki je bil svojčas pobudnik neposrednega dialoga z manjšino, zagotovil, da bo predstavnike manjšine takoj sprejel, ko bo „vse to mimo“, seveda, če „ta vlada ostane“, natančneje: če ostane on kot kancler. Glede ÖVP pa je menil, da je le-ta „manjšinsko politiko najbrž bolj motila“. In sploh: „V času, ko je vladala ÖVP, se za manjšino ni nič naredilo, kar je bilo narajenega, je bilo narajenega v mojem obdobju.“

to primerjava glede števila mandatov, ki so jih dobile posamezne stranke, z lanskoletnimi volitvami ni možna. V novem parlamentu bo imela SPÖ 93 poslancev, torej absolutno večino; ÖVP je dobila 80 in FPÖ 10 mandatov, tako da bosta imeli obe opozicijski stranki skupaj le 90 sedežev v parlamentu in torej ne bosta več mogli preglasovati socialistov oziroma onemogočiti njeno vlado.

Dokončna odločitev glede razdelitve mandatov je padla šele v tork zvečer, ko so bili sešesti in preračunani tudi vsi glasovi, oddani s tako imenovanimi volilnimi izkaznicami. Do zadnjega trenutka so še računali z možnostjo, da bo SPÖ dobila le 92 mandatov in bo torej kljub absolutni večini v parlamentu navezana na podporo ene ali druge stranke (ker predsedujoči prezident parlamenta nima glasovalne pravice). Vendar pa se je vodstvo SPÖ v tork dopolne kljub taki možnosti izreklo za to, da vlada sestavi socialistična stranka sama. Po dokončni odločitvi glede mandatov so odpadli še zadnji pomisleki in je torej že precej gotovo, da bo kancler Kreisky — kakor je to tudi že napovedal na tiskovni konferenci — predlagal zveznemu predsedniku Jonasu vlado, ki bo v glavnem sestavljena iz dosedanjih socialističnih ministrov.

Volitve na Koroškem v luči števil

POŠIROKEM SVETU

Za Koroško, ki se poleg Dunaja ponaša že vsa leta z najmočnejšo socialistično večino, so politični opazovalci bili menja, da je SPÖ že lani dosegla „zgorjnjo mejo“ in zato pri letošnjih volitvah skoraj ni več računati z nadaljnjim porastom odstotka socialističnih glasov. Toda volitve minulo nedeljo so tudi v tem oziru pokazale, da je možno prav vse: da je možna tudi še nadaljnja okrepitev socialistične večine v deželi.

Pri nedeljskih volitvah je dobila SPÖ na Koroškem (pri tem tako imenovane volilne izkaznice še niso vštete — op. ured.) 162.158 glasov, to je 55,18 odstotkov; to pomeni, da se je odstotek socialističnih glasov povečal za 1,93 odstotkov v primerjavi z lanskimi volitvami. Nasprotno pa je ÖVP na Koroškem nazadovala od lanskih 35,69 na 33,57 odstotkov, število njenih glasov pa je padlo od 109.682 na 98.648. Koroška FPÖ je od lanskih 29.722 glasov nazadovala na 28.359 in v odstotkih od 9,67 na 9,65 odstotkov. Obratno pa je KPÖ število glasov od lanskih 3655 povečala letos na 4688, njen delež v odstotkih pa se je povečal od 1,19 na 1,6 odstotkov.

Za nas posebno zanimiv je seveda izid volitev na dvojezičnem ozemlju. In tukaj se je spet pokazalo, da se je prebivalstvo teh krajev še s precej večjim odstotkom izreklo za napredne sile, kot to velja v deželni povprečju. SPÖ je že lani najprej pri državnoborskih volitvah dobila 58 odstotkov in teden dni pozneje pri državnoborskih volitvah 58,3 odstotkov vseh veljavnih glasov, letos pa se je njen delež, ki je — kakor zgoraj omenjeno — v deželni povprečju znašal 55,18 odstotkov, povečal celo na 59,22 odstotkov, kar je za dobre 4 odstotke več kot splošno

na Koroškem. Za ÖVP velja, da je zadnje nedeljo dosegla na dvojezičnem ozemlju približno enak odstotek glasov kot pri lanskih državnoborskih volitvah, toda v primerjavi z lanskoletnimi državnoborski volitvami je občutno zgubila in je njen delež na skupnem številu veljavnih glasov padel skoraj za 3 odstotke na 32,57 odstotkov in je torej točno za 1 odstotek nižji kot v deželni povprečju. Pri FPÖ so razmere ravno obratne: ostala je približno na tistem številu, ki ga je dosegla pri lanskih državnoborskih volitvah, pač pa je močno zgubila v primerjavi z lanskimi državnoborski volitvami in je njen delež v tej primerjavi nazadoval od 7,9 na 6,16 odstotkov, medtem ko v deželi znaša še vedno 9,65 odstotkov.

Posebno vprašanje predstavlja nedvomno izid volitev v pogledu na KPÖ. Na prvi pogled je KPÖ na našem ozemlju nedvomno zabeležila precej napredek, saj je v primerjavi z lanskoletnimi državnoborski volitvami pridobila dobrih 500 glasov. Povsem drugačno sliko pa pokaže primerjava z lanskoletnimi državnoborski volitvami: v tej primerjavi je KPÖ na dvojezičnem ozemlju zgubila skoraj 500 glasov ter je odstotek njenih glasov padel od 2,8 na 2,5 %. Da je pri oceni treba upoštevati tudi to primerjavo, je razumljivo, kajti ravno iz narodnostnih vidikov je imela KPÖ na našem ozemlju letos zelo podobno „izhodišče“ kot pri lanskih državnoborskih volitvah.

V naslednji razpredelnici spet objavljamo podrobne podatke o izidu volitev v občinah dvojezičnega ozemlja. Za primerjavo navajamo tudi številke lanskoletnih državnoborskih volitev.

Občina	SPÖ			ÖVP			FPÖ			KPÖ		
	državnoborske volitve 1971	državnoborske volitve 1970	deželnozbornske volitve 1970	državnoborske volitve 1971	državnoborske volitve 1970	deželnozbornske volitve 1970	državnoborske volitve 1971	državnoborske volitve 1970	deželnozbornske volitve 1970	državnoborske volitve 1971	državnoborske volitve 1970	deželnozbornske volitve 1970
Bekštanj	2176	2202	2129	1057	1128	1006	145	125	174	72	39	82
Bilčovs	419	403	414	291	340	286	50	46	53	17	8	20
Bistrica na Zilji	182	193	194	180	211	182	16	11	14	—	—	2
Bistrica pri Pliberku	709	716	656	344	418	362	26	30	42	54	18	55
Bistrica v Rožu	744	725	709	294	327	272	44	39	58	24	13	27
Blače	96	95	65	156	172	183	23	21	25	1	2	7
Borovlje	2820	2862	2784	1117	1175	995	223	221	278	134	94	165
Brdo	418	440	426	321	314	302	23	30	31	5	3	6
Čajna	756	805	760	342	346	279	112	117	167	40	24	45
Djekše	291	283	269	206	261	207	46	47	59	2	1	11
Dobrla vas	1732	1766	1694	1001	1096	978	119	93	137	40	30	57
Galicija	540	527	510	303	353	329	37	19	31	7	9	14
Globalnica	344	347	324	296	365	305	20	21	28	30	9	23
Goriče	213	211	214	117	134	128	9	6	9	—	1	3
Grabštanj	681	678	646	530	559	527	119	104	137	13	8	12
Grebinj	712	701	667	803	830	763	154	160	205	11	11	17
Hodiše	526	503	495	239	259	239	45	46	59	9	5	11
Kostanje	276	286	255	162	170	160	148	155	164	16	17	21
Kotmara vas	809	828	801	364	381	340	62	56	61	33	22	39
Ledinca	445	439	416	285	281	220	56	53	93	10	4	13
Loga vas	726	759	668	370	374	310	171	156	191	37	25	52
Marija na Zilji	787	782	739	399	427	411	75	86	90	26	17	34
Medgorje	274	280	279	162	180	153	14	12	21	1	—	5
Otmanje	190	200	203	154	147	124	51	33	42	2	—	5
Otok	250	263	260	290	346	316	33	29	47	5	3	5
Pliberk	1124	1151	1103	890	1003	839	93	101	135	71	10	84
Podklošter	2575	2610	2409	887	992	789	232	245	288	197	134	231
Pokrče	632	605	581	353	374	307	87	88	126	5	3	19
Radiše	121	130	139	87	97	78	22	18	18	1	2	7
Rožek	353	354	344	195	210	163	64	63	81	11	2	16
Ruda	434	402	405	307	329	312	53	66	73	5	11	11
Sele	273	294	309	173	178	154	5	1	2	16	2	11
Slovenj Plajberk	126	134	124	74	86	62	3	5	8	21	14	28
Štraja vas	304	288	297	181	217	179	18	17	24	6	2	3
Suha	317	368	341	287	295	273	23	30	46	17	8	21
Svetna vas	272	282	276	144	165	127	19	21	30	16	16	28
Škocijan	1148	1140	1108	726	793	710	100	97	134	31	11	142
Škofiče	709	711	699	248	266	220	42	30	45	19	8	19
Šmarjeta v Rožu	324	337	317	249	279	244	17	17	22	18	12	15
Štefan na Zilji	553	549	533	265	299	276	42	37	50	7	6	13
Št. Jakob v Rožu	1643	1627	1474	646	749	671	97	98	127	97	54	121
Št. Peter na Vašinjah	573	570	557	236	254	216	30	32	43	13	5	19
Št. Tomaž	499	479	475	339	360	320	56	56	61	4	1	5
Teholca	641	663	611	267	306	255	45	57	65	5	5	11
Tinje	226	232	239	164	159	134	86	76	87	4	—	3
Trdna vas	427	414	397	224	223	187	55	53	79	7	10	17
Važenberk	791	793	771	518	545	479	84	95	122	11	7	8
Velikovec	1193	1221	1157	873	893	781	220	247	316	22	10	27
Vernberk	1178	1169	1096	497	493	439	151	175	197	17	18	23
Vetrinj	1416	1358	1259	700	702	647	194	215	259	34	23	40
Vovbre	355	358	365	372	405	374	40	39	55	9	11	13
Vrba	1088	1014	962	747	761	618	252	273	330	11	20	24
Železna Kapla-Bela	1395	1444	1417	576	608	527	60	51	62	83	61	106
Žihpolje	311	300	293	321	324	289	48	43	63	5	5	8
Žitara vas	817	807	784	312	367	319	30	17	36	16	7	16
Žrelec	1291	1233	1195	483	498	423	91	77	97	24	21	34
Beljak-mesto	12.970	12.892	11.716	6469	7129	5867	1870	2016	2406	580	444	804
Celovec-mesto	23.697	23.584	21.512	16.992	18.412	15.615	4239	4397	5467	814	712	1254

DUNAJ — Avstrijski zunanji minister dr. Kirchschräger je ob povratku iz New Yorka, kjer se je udeležil letošnjega zasedanja glavne skupščine OZN, izjavil, da bo Avstrija v Združenih narodih podprla albansko resolucijo, ki se zavzema za sprejem LR Kitajske v svetovno organizacijo ob istočasni izključitvi dosedanjega predstavnika Cankajškovega režima.

BEOGRAD — Jugoslovanski predsednik Josip Broz Tito bo na povabilo predsednika republike Indije Giriya v dneih od 17. do 20. oktobra bival na prijateljskem državnem obisku v Indiji. Zadnji teden oktobra se bo predsednik Tito sel v egiptovski predsednik Anvar el Sadatom, potem pa bo odpotoval v Združene države Amerike, kjer se bo 30. oktobra sestal z ameriškim predsednikom Richardom Nixonom.

MOSKVA — V začetku tega tedna je prišel na obisk v Sovjetsko zvezo avstrijski zunanji minister dr. Kirchschräger. Med svojim bivanjem v Moskvi je imel minister Kirchschräger razgovore tudi s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom ter ministrico za kulturo Furcevo. Do tega obiska je prišlo med gostovanjem dunajske Državne opere v Moskvi ter je minister Kirchschräger prisostvoval tudi eni izmed predstav dunajskega opernega ansambla in koncertu dunajskih filharmonikov.

WASHINGTON — Vodilni ameriški politiki, zlasti zunanji minister Rogers, so že začeli „pritiskati“ na druge države ter jih opozarjati na „posledice“, če Ameriki na letošnjem zasedanju glavne skupščine OZN ne bi uspelo prodreti s svojo resolucijo o dvojnem kitajskem predstavnstvu v svetovni organizaciji. Ker se pod pritiskom svetovne javnosti ne more več upirati sprejemu LR Kitajske v OZN, hoče Amerika za vsako ceno obdržati v Združenih narodih tudi svojega zvestega zaveznika Čangkajška s Formoze vsaj na ta način, da bi bili v OZN zastopani dve kitajski „državi“. Minister Rogers je namreč že opozoril zunanje ministre drugih držav, da bi Amerika utegnila zmanjšati svoj finančni prispevek za OZN, če bo Formoza iz nje izključena. In potem na „svobodnem“ Zahodu govorijo o „svobodni“ odločitvi.

BREMEN — Zadnje nedeljo so bile v zahodnonemški deželi Bremen deželnozbornske volitve, pri katerih je socialdemokratska stranka zabeležila prepričljivo zmago. Dosegla je namreč absolutno večino, njen delež se je povečal za 9,3 odstotka na sedanjih 55,33 odstotkov, od skupno 100 mandatov pa jih je osvojila 59. Malenkosten porast je zabeležila tudi krščansko-demokratska stranka, ki ima zdaj 34 mandatov, medtem ko je liberalna FDP zgubila tri poslance. Neonacistična NPD, ki je doslej imela 8 mandatov, v novem deželni zboru ne bo več zastopana.

TEHERAN — Včeraj in danes potekajo v starodavni perzijski prestolnici Persepolisu osrednje proslave ob 2500-letnici perzijskega cesarstva. Med častnimi gosti je 30 suverenov, 10 šefov držav in več kot 20 drugih visokih predstavnikov iz vseh delov sveta.

DUNAJ — V dunajskih vladnih in cerkvenih krogih z določenim „strahom“ pričakujejo, da se bo madžarski kardinal Mindszenty, ki je po dolgih letih zatočišča v ameriški poslaništvu v Budimpešti odpotoval v Vatikan, za stalno naselil na Dunaju, kar bi lahko škodovalo odnosom med Avstrijo in Madžarsko.

BUKAREŠTA — Predsednik romunskega državnega sveta Nicolae Ceausescu je izrazil prepričanje, da so nasprotja med Sovjetsko zvezo in LR Kitajsko le začasna in da jih bo mogoče poravnati. Države, ki gradijo socializem, bi se po njegovih besedah morale potruditi, da bi odpravile vsa neskladja in razločke v stališčih. Interesi socializma, interesi protimperialističnega boja in torej tudi interesi sovjetskega in kitajskega ljudstva terjajo, da se spori zgladijo, je naglasil Ceausescu.

BEOGRAD — Zastopniki občinske skupščine Višegrad in sarajevskega Oslobođenja so Nobelovemu nagrajencu Ivu Andriću slovesno izročili listino o njegovem imenovanju za častnega meščana Višegrada, mesta, v katerem je Andrič preživel otroška leta in ga ovekovečil s svojimi znanimi deli Most na Drini, Most na Žepi in drugimi.

NEW YORK — Svetovna organizacija šteje zdaj že 131 članic. Kot zadnji je bil v Organizacijo združenih narodov sprejet Oman, mala država ob Perzijskem zalivu, ki se je rodila na podlagi sporazuma o premirju v tem delu sveta.

BERN — Švicarska vlada je sklenila, da bo z DR Vietnamom vzpostavila diplomatske odnose na ravni veleposlanštev. Švica je diplomatsko priznala Severni Vietnam letos 1. septembra.

Jubilej slovenskih muzejev

Letos slavijo Narodni muzej v Ljubljani, Prirodoslovni muzej Slovenije in Slovenski etnografski muzej 150-letnico svoje ustanovitve; z njimi pa proslavljajo vse muzejske in galerijske ustanove Slovenije stoletje in kakršen je bil muzej tudi še v prvih letih po koncu prve svetovne vojne, v tri osrednje muzeje Slovenije.

Zaključek razstave na hodniku je ilustracija nekaterih dogodkov in momentov iz zgodovine Narodnega muzeja, ki bi v kronološkem zaporedju tem po sobah morda ne našle pravega in pravičnega mesta: dokumentacija o pomenu in delu muzejskega društva, diplome in priznanja sodelavcem muzeja za njihova strokovna, organizacijska in donatorska prizadevanja, galerija muzejskih ravnateljev ter končno delo Narodnega muzeja po letu 1945 kot osrednjega kompleksnega muzeja zgodovinske stroke v Sloveniji.

Narodni muzej v Ljubljani je za osrednjo proslavo pripravil posebno občasno razstavo z naslovom „150 let Narodnega muzeja“, ki dokumentira nastanek in razvoj Narodnega muzeja. Strokovno je razstavo pripravila kustodinja Grozdana Kozakova, oblikoval pa jo je ing. arh. Branko Simčič.

Na razstavi so zbrani najvažnejši dokumenti in viri, ki ilustrirajo ustanovitev muzeja kot Deželnega muzeja za Kranjsko, njegovo delo in razvoj v 19. stoletju ter delitev ustanove v današnje osrednje repub-

je prikazana ustanovitev Deželnega muzeja za Kranjsko s sklepom kranjskih deželnih stanov na plenarni seji 15. oktobra 1821, zbiranje denarja in gradiva za muzej in postavitve prve javne zbirke 1831. Tretja soba obravnava gradnjo današnje stavbe (dovršena je bila jeseni 1885, slovesna otvoritev je bila 23. 12. 1888) kot osrednjega dogodka v razvoju muzeja v 2. polovici 19. stoletja. Poleg te izredno skrbno prikazane akcije je v tej sobi še zbrana dokumentacija o strokovnem delu muzeja, še posebej arheologije. Četrta soba nadaljuje dokumentacijo razvoja ustanove v prvi polovici 20. stoletja. V tem oddelku so še posebej zanimivi dokumenti o razvejanju strokovnega dela, ki končno vodi v odcpitev oz. osamosvojitve iz zdaj vse pretesnega okvira kompleksnega muzeja, kakor je bil zasnovan v 19.

Teden slovenskih gledališč

od 18. do 27. oktobra v Mariboru

Pod naslovom „Borštnikovo srečanje 1971“ bo v Mariboru v dneh od 18. do 27. oktobra prirejen letošnji teden slovenskih gledališč. Na odru mariborskega gledališča se bodo v tem času predstavila vsa slovenska poklicna gledališča, medtem ko bo kot gost sodelovalo češko gledališče iz Gottwaldova, na zaključnem večeru 27. oktobra pa bodo nastopili najbolj znani jugoslovanski gledališki umetniki. V okviru tedna slovenskih gledališč bo skupščina slovenskih gledaliških delavcev, predvsem pa bo ob tej priložnosti tudi tradicionalna podelitev nagrad in prstana Ignacija Borštnika, ki jih vsako leto podelijo za posebne zasluge na področju odrske umetnosti.

Spored letošnjega tedna slovenskih gledališč, ki ga prirejajo že šestič, obsega naslednje uprizoritve: Drama SNG Maribor se bo predstavila z Linhartovim delom „Matiček se ženi“, ansambel AGRFTV bo izvajalo Strindbergov komad „Gospodična Julija“, Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice je pripravilo Partljičevo delo „Naj poje čuk“, Mladinsko gledališče iz Ljubljane bo uprizorilo Verne Kohouta „V osemdesetih dneh okrog sveta“, Slovensko ljudsko gledališče iz Celja ima na sporedu Eliotov „Umor v katedrali“, Slovensko gledališče iz Trsta bo gostovalo z Brechtovimi „Bobni v noči“, Mestno gledališče iz Ljubljane z Lebičevim delom „Padli angeli“ in Drama SNG iz Ljubljane z Ustinovim komadom „Foto finiš“; izven konkurence pa naj bi nastopilo še eksperimentalno gledališče Glej iz Ljubljane, in sicer z Bondovim „Rešenim“, medtem ko se bodo gostje iz Češke predstavili s Cocteaujevimi „Monologi“ ter „Maryšo“ A. in V. Mrstikove.

Letošnje srečanje slovenskih gledališč bo posvečeno spominu slavnega slovenskega odrskega umetnika Staneta Severja, kateremu bodo 18. oktobra v avli mariborskega gledališča odkrili doprsni kip, ki ga je izdelal akademski kipar Stojan Batič, 24. oktobra pa še spominsko ploščo v Ribnici na Pohorju, kjer je imel Sever svoj zadnji nastop pred smrtjo.

utopljenec bilko. Še tesneje se je privila k njemu. „To mi je napravil zanalašč, razumeš?“

„Seveda, to mi bo plačal! Kar povej mi, da sem zelo nevoljen, ker me moti pri opravljanju državnih dolžnosti.“

Kljub nepredvidenemu obisku sta opravila svoje v zadovoljstvo obeh. Potem sta se naglo poslovila. Ko je odhajal, ni bilo moza nikjer. Ga bo že poiskal in mu pretipal obisti, temu potuhnjenemu kuščarju, ki mu je treba čimprej odsekati rep!

Ko je drvel proti mestu, se je ukvarjal že z drugimi mislimi. Odprl je radio. Berlin... Napovedovalec je govoril z vznesenim glasom:

Smo v dvoranah državne opere. Na odru je pod nemškimi orlom napis: Naši zidovi so se podrli, naša srca ne.“

Potem so ga mogočni zvoki pesmi „Deutschland über alles“ napolnili z občutkom vzvišenega dostojanstva.

Zaslišal je visoki, vreščeci glas malega širokoustnega leva, kot je krstil državnega propagandnega ministra. Rjovel je, kot bi požiral ljudi, beton in železo in bruhal večnost.

Čprav se Wolf že zdavnaj ni zmenil za propagandne parole, ki so deževale na ljudi kot šrapneli po rovih, se je zaničljivo nakremžil in vozil počasneje, da bi prisluhnil.

„Ne samo sreča, tudi slava nima v vojni sem in tja...“

„Seveda, zdaj boš opravičeval poraze, ki so nas doleteli namesto lažnivo napovedanih zmag.“ Potem je spet lovil, kaj bo neki povedal Göbbels novega:

„Vojno presojava kot zgodovinsko celoto...“

„Kakorkoli jo presojava, je postala bedarija, takoj ko smo nehali zmagovati. In ta bedarija je vsak dan večja, vsak dan manj privlačna, čedalje bolj brezupna,“ je premišljal Wolf in pomiloval führerja pod prho propagandnih pomij. Čudil se je, da se še ni zasitil s samohvalo. Končno pa je to normalno. Ni voditelj brez slavospevov in brez

SEMINAR O MANJŠINAH:

Možnosti samoohranitve narodnih manjšin

Za velikonoč 1972 pripravlja Mladinska komisija Federalistične unije evropskih narodnostnih skupnosti (UFCE) na Koroškem seminar, katerega glavna tema bo: „Možnosti samoohranitve narodnih manjšin“. Seminarja se bodo udeležili s posebnimi referati znanstveniki različnih narodnosti, glavni odbor omenjene organizacije pa si prizadeva, da bi se seminarja udeležila tudi znana poslanka Severne Irske Bernardette Devlin.

O pripravah za ta seminar so razpravljali na seji glavnega odbora Mladinske komisije Federalistične unije evropskih narodnostnih skupnosti, ki je bila 9. in 10. oktobra v Sesljanu (Trst) in ki jo je vodil predsednik Filip Warasch. Na tem zasedanju so ustanovili tudi posebno delovno skupino, ki se bo bavila s problematiko propagande in z vprašanjem razmerja med narodnostnimi skupnostmi in ideologijami. V tem delovnem odboru bodo sodelovali priznani strokovnjaki različnih evropskih narodnosti.

Člani glavnega odbora Mladinske komisije UFCE so ob tej priložnosti vzpostavili stike s predstavniki različnih mladinskih organizacij slovenske narodnostne skupnosti v deželi Furlanija-Juljska krajina in se seznanili tudi s problematiko Slovencev v Italiji, zlasti kar zadeva sedanje odnose med italijansko večino in slovensko manjšino.

di ilustrira silovitost vsestranskega razvoja in napredka slovenskega naroda in njegove domovine v zadnjih stoletdesetih letih.

Razstava „150 let Narodnega muzeja“, katere otvoritev je bila včeraj, ostane odprta do predvidoma 10. novembra 1971, in sicer ob delavnikih od 10. do 19. ure ter ob nedeljah od 10. do 13. ure.

Prirodoslovni muzej Slovenije je jubilej slovenskega muzejstva še posebej počastil z razstavo „Zoisova zbirka mineralov“. Ta zbirka obsega okoli 5000 primerkov rudnin in kamnin, zbranih v raznih krajih na Koroškem, Tirolskem, Češkem, Slovaškem, Sedmograškem in v Saški, pa tudi v Italiji, Franciji, Angliji in Skandinaviji, zastopani pa so tudi dragi kamni iz Sibirije in Ceylona ter iz Amerike.

Slovenski etnografski muzej je za to priložnost pripravil posebno občasno razstavo „Kmečka hiša v slovenskem panonskem svetu“. Razstava seznana obiskovalca z oblikami domov od dimničnega tipa do današnje sodobne stanovanjske hiše, pa tudi z notranjo hišno opremo iz druge polovice 19. stoletja.

Končno pa je praznovanje 150-letnice muzejstva na Slovenskem povezano tudi z raznimi strokovnimi manifestacijami, med katerimi nedvomno zavzema posebno mesto simpozij z naslovom „Antično steklo v Jugoslaviji“ ter VII. kongres zveze muzejskih društev Jugoslavije.

KULTURNE DROBTINE

● V Ljubljani je pred kratkim umrl plodovit pisatelj in pesnik, prevajalec in urednik Ludvik Mrzel. Kot pesnik in pisatelj se je začel uveljavljati že v mladosti, imel je izreden posluh za tožnje delovnega človeka ter je ustvarjal z globokim socialnim čutom. Njegova najlepša knjiga je zbirka pravljic z naslovom „Bog v Trbovljah“. Med zadnje vojno je okusil fašistične ječe in taborišča Dachau; na strahoto tiste dobe spominja njegova zbirka pesmi „Ogrlica“. Pripravil pa je še vrsto knjig, vendar mu je smrt iztrgala pero iz roke.

● Le nekaj tednov pred izpolnitvijo svoje osemdesetletnice je umrl znani slovenski gledališki igralec Lojze Drenovec, častni predsednik društva slovenskih dramskih umetnikov. V svoji šestdesetletni igralski karieri je ustvaril dolgo vrsto dragocinskih likov iz domačih in svetovnih odrskih del.

● Kot prispevek k Dürerjevemu jubilejnemu letu je tudi dunajska Albertina pripravila posebno razstavo, in sicer Dürerjevih risb. Razstavo, ki obsega 139 originalnih listov, vseh Dürerjevih risb in akvarelov iz zalog Albertine, je odprl zvezni predsednik Jonas.

● Slovensko gledališče v Trstu je novo sezono začelo s premiero Brechtove drame „Bobni v noči“, s katero bo sodelovalo tudi na letošnjem srečanju slovenskih gledališč v Mariboru.

● V Frankfurtu je bil odprt letošnji 25. knjižni sejem, ki tako po številu sodelujočih založb kakor po številu razstavljenih knjig pomeni nov rekord v zgodovini tega sejma, ki velja za največjo tovrstno prireditel na svetu. Letos razstavlja 3500 založb iz 58 držav skupno več kot 240.000 knjižnih naslovov. Tradicionalno nagrado nemških knjigarjev, ki jo podelijo ob vsakoltnem knjižnem sejmu, je letos prejela novinarka Marion Dönhoff.

DESETLETNICA

najmlajše fakultete ljubljanske univerze

Desetletnico obstoja je prejšnji teden obhajala najmlajša fakulteta ljubljanske univerze, namreč fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo, ki je svoje delovanje začela leta 1961 kot visoka šola za politične vede, lani pa je bila vključena v ljubljansko univerzo.

V okviru proslav desetletnice omenjene fakultete je bil v Ljubljani inter-fakultetni kolokvij učiteljev novinarskih predmetov na fakultetah v Jugoslaviji. Fakulteta je pripravila bibliografijo del in spisov svojih profesorjev, predavateljev in sodelavcev, poleg tega pa so odprli tudi posebno razstavo del, ki so jih napisali učitelji fakultete.

Slavje je bilo zaključeno s slavnostno sejo fakultetnega sveta, pedagoško-znanstvenega sveta, zborna delovne skupnosti in sveta skupnosti študentov.

liške ustanove: Arhiv Slovenije, Narodni muzej v Ljubljani, Prirodoslovni muzej Slovenije in Slovenski etnografski muzej. Arhivsko gradivo na razstavi pestri slikovno gradivo (portreti, ilustracije in dokumentarne fotografije) ter izbor za muzej najbolj pomembnih pridobitev od prazgodovine do začetka 20. stoletja.

Razstava obsega vse prostore razstavišča Arkade in je razdeljena na pet delov. V prvi in drugi sobi

ZONE SVETINA

92

UKANA

DRUGA KNJIGA

Omahnila sta na divan. „Mora dobiti injekcijo, vražja ženska — prej ne bo mira — saj mi jo bodo sicer še premamili v najbolj kritičnih trenutkih,“ je premišljal Wolf in se predajal valovom, ki so ga nosili v tolmuene božanskih užikov.

Sredi najsilovitejšega navala strasti, ko so vzmeti divana vznemirljivo pokljale in je njeno telo valovalo v tresljajih ekstaze, so zaškripale stopnice in nekdo je močno potrkal na vrata. Wolf je dojel trkanje kot nenaden ratal prek glave. Ni se takoj znašel in je buljil v vrata kot vojak v neznanu, kadar ne more odkriti sovražnika. Obstala je tudi ona, vsa zasopla in s pridržanim dihom.

Ko je spet potrkalo, se je Wolf rezko zadril: „Kdo je?“

„Oprostite, gospod major, jaz sem,“ je dejal malce preplašen glas. „Je morda moja žena pri vas?“

„Tu je ni. Kaj pa želite?“ je nestrpnost ušesal Wolf.

„Prišel je kamion hrane. Morala bi jo prevzeti.“

„Iščite jo drugje! Zdaj pa izginite in mi dajte mir s temi vašimi makaroni,“ je Wolf surovo povzdignil glas.

Moža je kar odneslo po stopnicah in mu je bilo žal, da si je dovolil ta nenavadni korak, s katerim je hotel dokazati, da je pravzaprav še zakoniti lastnik te imenične ženske.

Ko so zamrli njegovi copatasti koraki, se je Wolf zganil. Začutil je njene roke okoli vratu. Grabile so ga kot

Ugoden gospodarski razvoj v letu 1972

Proti vsem napovedim leta 1969 in 1970 doživljamo v naši državi gospodarsko konjunkturo, ki je živahnjša od lanske. Bruto narodni produkt je bil v prvem polletju za šest odstotkov večji kot v istem času minulega leta, povpraševanje za blagom pa se je povečalo za deset odstotkov. Ta gospodarski razvoj, ki smo mu pričali tudi v drugem polletju, je v veliki meri sad dosledne in dalekovidne gospodarske politike dosedanje socialistične vlade, ki mu je po svoje zastavila kret-nice.

Na osnovi dosedanjega gospo-darskega razvoja je pred kratkim institut za gospodarsko raziskova-nje objavil svojo oceno njegovega razvoja v prihodnjem letu. Pri tem je upošteval tudi glavne mednarod-ne gospodarske okoliščine, ki lahko vplivajo na nadaljnji gospodarski razvoj, zlasti svetovno monetarno krizo in prognozo Organizacije za gospodarsko sodelovanje in raz-voj (OECD). Ob upoštevanju teh faktorjev in napovedanih gospo-darsko političnih prijemov vlade prihaja institut do zaključka, da smemo računati, da bo bruto na-radni produkt porasel za 4,25 od-stotka. S tem bo letos vsekakor pre-napeta konjunktura nekoliko po-pustila, toda gospodarska rast bo še vedno močnejša, kot je bila v letih, ki jih je mogoče vzeti v pri-merjavo. Leta 1958 je realni bruto narodni produkt porasel le za 2,9 odstotka, leta 1962 za 3,4 odstotka, leta 1967 pa komaj za 1,7 odstotka.

Pričakovano gospodarsko rast u-temeljuje institut z nadaljevanjem tako privatne kot javne investicijske dejavnosti. Ta bo omogočila zopet polno zaposlitev prebivalstva, isto-časno pa tudi viden porast privatne-ga konzuma. Investicijska dejavnost se bo predvidoma povečala za 6 do 7 odstotkov, privatni konz-um se bo povečal za 5,5 odstotka, osebni dohodki pa se utegnejo zvi-šati za 8,5 odstotka.

V nasprotju z notranjegospodar-skim razvojem je pričakovati, da bo prišlo v zunanji trgovini, ki vključu-je tudi mednarodni turizem, pri-hodnje leto do rahlega upada do-sedanje rasti. Povzročiti ga utegne najbolj popust gospodarske kon-junkturo v Zvezni republiki Nem-čiji, ki bo imel za posledico slabši pri-tok turistov in ki bo vplival tudi na razvoj avstrijskega izvoza v dru-ga dežela. Spričo tega je pričako-vati, da bo izvoz blaga porasel le za 5 odstotkov, medtem ko je le-tos doslej porasel za 6 odstotkov. Istčasno bo vendar avstrijski uvoz porasel le za okroglo 6,5 odstotka, medtem ko je letos doslej porasel

za 12,5 odstotka. Kar bo na raz-voju zunanje trgovine dobrega, bo to, da bo svoje trgovinsko bilanco naša država prihodnje leto ugod-nejše zaključila kot letos.

Ob taki prognozi razvoja av-strijskega gospodarstva je priča-kovati, da tudi prihodnje leto po-vpraševanje za krediti ne bo po-pustilo. To povpraševanje pa je bilo že letos izredno močno, veliko moč-nejše kot lani. Medtem ko je med 30. junijem 1969 in 30. junijem 1970 obseg kreditov, s katerimi je delalo gospodarstvo, narasel za 8,5 od-stotka na 159 milijard šilingov, je med 30. junijem 1970 in 30. junijem 1971 narasel za 8,9 odstotka na 187 milijard šilingov.

Iz tovrstne analize je mogoče po-zvzeti, da so se teh kreditov najbolj posluževali industrija in obrt ter prometna podjetja in delojemalci.

Pri njih se je obseg kreditov pove-čal vidno nad povprečnim pora-stom, medtem ko so stanovanjske skupnosti, kmetijstvo in gozdarstvo ter trgovina potrebovali le za ma-lenkost več kreditov kot v prvem polletju 1970. Zadolženost stano-vanjskih skupnosti se je povečala le za 1,7 odstotka, kmetijstva in gozdarstva za 3,8 odstotka, trgo-vine pa za 5,8 odstotka. Temu na-sproti se je zadolženost obrti po-večala za 12 odstotkov, industrije za 12,5 odstotka, prometnih pod-jetij za 15,1 odstotka, delojemalcev pa za 11,8 odstotka.

Več kot te številke vendar pove-do številke absolutne zadolženosti glavnih faktorjev avstrijskega go-spodarstva. 30. junija 1971 je ob-seg kreditov, s katerimi je delala industrija, znašal 43 milijard šilin-gov. Obseg kreditov delojemalcev je znašal 28 milijard šilingov in pri obrti 20 milijard šilingov. Družbeni sektor gospodarstva je bil zadolžen s 15 milijardami šilingov, medtem ko je na preostale skupine odpadlo 81 milijard šilingov.

Skupno gledano sta zadolženost avstrijskega gospodarstva in njen porast v glavnem posledica močne

Männerchor Millstättersee pa Kernjakov 'gvažek'...

V Gorici je bilo pretekli mesec 10. mednarodno tekmovanje pevskih zborov „C. A. Seghizzi“. Pri tem jubilejnim tekmovanju slovenskih zborov izjemoma ni bilo, toda brez slovenske pesmi, tako poročajo „Primorske novice“, tudi tokrat ni šlo. List dobesedno poroča:

„Avstrijski moški zbor 'Männerchor Millstättersee', ki je zasedel dru-

go mesto v folklori, je namreč v tek-movalnem in zaključnem nastupu za-pel v slovenščini znano pesem koroš-kega skladatelja Pavla Kernjaka 'Jaz pa moj gvažek', ki je požela mo-goče najviharnejši aplavz na celem tekmovanju, kar dokazuje številni obisk slovenskih poslušalcev...“

Bil sem po tem dogodku pri Ker-njaku v Trebinji. Mož mi je z veli-kim zadoščenjem pokazal zadevni ča-sopisni izrezek. Kako da ne, vsak ustvarjalec potrebuje potrdila za svo-je stvaritve.

Toda kakorkoli človeku takšna no-vice dobro de, vidiš na Koroškem kar koj njeno drugo plat — nedo-umljivo, neiskreno: je ta milštatski zbor nastopil kdaj s Kernjakovo pes-mijo doma na Koroškem, med nem-škimi Korošci? Ven v svet je tudi Tomaž Koschat znosil, kar je ne-ponovljivo globoko načustvoval slo-venski Korotanec. In je (da se poslu-žim Primorskih novic) „požel naj-viharnejše aplavze“ celo v Ameri-ki... S slovensko ljudsko kulturo, ki ji je ogrnil nemško-alpski suknič. S kolonizatorsko vneto duhovnega izkoriščevalca neboljenega plemena, ki se niti ne zaveda, kako bogato je, niti se ne bi znalo ali moglo braniti pred vlomilci.

Toda milštatski zbor jo je zapel izvorno — slovensko, postregel je z njo mednarodnemu občinstvu v Go-rici kakor s turistično atrakcijo, saj se je Kernjakova pesem na plošči Slovenskega okteta že davno osamo-svojila — kakor so se osamosvojile Avsenikove polke — in jih s prisrčno vneto pihajo dandanes od Šiške do Bremena resnično nešteti ansambli, celo tirolski otroci, kadar ob sobo-tah v avstrijski televiziji Heinz Con-rads „guten Abend“ reče, četudi skrb-no zamolči, čigave skladbe da igra-jo...

Upam, da delam milštatskemu zboru krivico. Morda je tam v Go-rici njihov konferansje celo povedal, da je Kernjak koroški Slovenec, pri-padnik tistega avstrijskega plemena, ki izumira, ker oblasti njegovemu je-ziku ne dovolijo, da bi se legitimiral v avstrijski javnosti. Ker ne dajo k nemškim še slovenskih krajevnih in drugih javnih napisov. Morda je isti zbor tudi na folklornem festiva-lu v Celovcu kdaj zapel kako sloven-sko pesem? Slovenski koroški zbori so ob raznih priložnostih nemške že mnogokrat zapeli in tako pokazali svojo dobro voljo za 'sožitje' na kra-ju samem — na koroških tleh.

Zato se bom rade volje javno o-pravičil vrlim milštatskim pevcem za svojo skepso, kakor hitro se bo dalo ugotoviti, da se motim.

Janko Messner

Kardinal „nič ni vedel“

Slovenski verski list „Družina“, ki izhaja v Ljub-ljani, je pred nedavnim objavil daljši članek, v kate-rem opisuje obisk skupine študentov iz Slovenije pri dunajskem kardinalu Königu. Slovenski študentje so se pri kardinalu zanimali predvsem za odnose med katoliško cerkvijo in socialističnimi državami, nadalje za dialog med verniki in ateisti (kardinal König je predsednik tozadevnega sekretariata — op. ured.), končno pa so kardinala opozorili tudi na sovražni odnos župnika Mucherja do koroških Slovencev.

Iz omenjenega poročila v „Družini“ povzemamo tisti del, v katerem je govora o odnosu do koroških Slovencev:

— Dovolite, da vam še ob koncu postavimo zelo konkretno vprašanje. Kot odgovorni za dialog med teisti in ateisti gotovo spoznavate na novo marsikatero objektivno napake pri vernih ljudeh, ki so v očeh ate-istov še posebej kamen spotike. Prav radi bi vam ob tem srečanju izrazili svojo bolečino, ki jo čutimo slo-venski verni in neverni ljudje v domovini zaradi so-važnega in nestrpnega pisanja in zadržanja župnika Mucherja pri Gospe Sveti na Koroškem. Veliko sloven-skih romarjev gre vsako leto h Gospe Sveti, saj je to za slehernega Slovenca svet kraj. Vse preseneča (pred-vsem pa koroške Slovence!), kako je mogoče, da človek, ki je povrh še duhovnik, ima prav sovražno in nečloveš-ko zadržanje do slovenskih romarjev, a avstrijska cer-kev, ki ji to najbrž ni neznano, ničesar ne ukrene. Očit-no je, gospod Mucher se ne bo popravil, ali morete to zadevo kako drugače urediti?

— To je zame popolnoma NOVO VPRAŠANJE. To mi sploh ni znano. Drugo pa, to ni moja škofija. To je zadeva koroškega škofa. Ali ste z njim o tem govorili?

— Naša skupina s koroškim škofom o tej zadevi še ni govorila. Koroški Slovenci pa so se doslej že veliko-krat pritožili, pa vse zaman; temu duhovniku se ni nič zgodilo, razen morda, če je govorilam verjeti, da je v zadnjem času dobil ukor.

— Gotovo je to, da ateisti zelo spretno žanjejo tam, kjer krščanstvo ni pristno. Zelo obžalujem, da se je to moralo zgoditi v Avstriji. Obljubljam pa vam, da bom o tej zadevi govoril s koroškim škofom. Če je tako, bi se o tej zadevi že moralo govoriti na škofovski konfe-renci. Ker pa se očitno doslej o tem ni govorilo, se mi zdi, da TUDI DRUGI ŠKOFJE O TEJ ZADEVI NIČ NE VEDO. Sicer pa tudi ljubljanski nadškof prihaja na naše škofovske konference in prav on bi moral spro-žiti to zadevo.

Drugi del našega pogovora s kardinalom je bil neko-liko napet. Kaj bi ovinkarili. Povedali smo mu narav-nost, četudi je poslej eden izmed dolgoletnih dunajskih Slovencev začel majati z glavo, postajal nervozen, saj kaj takega očitno ni pričakoval, kardinal pa je začel nekoliko zardevati. Mi pa smo se vendarle čutili neko-liko olajšane, ko je v nas vstalo upanje, da se bo av-strijski kardinal König vendarle zavzel za zadevo, ki nas teži, in sicer na konferenci, ki se je redno udeležuje tudi slovenski škof.

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA

Končno sta prikoralali med zbrano množico dve elitni četi Waffen SS in SS policije. Prah se je dvigal pod udarci njihovih korakov. Zavili so na travo in izpopolnili četvero-kolnik vojske. Zabrnili so motorji in vznemirljivo so zatulile sirene — pridrvele so črne limuzine z najvišjimi voditelji.

General, obkrožen od vojakov, civilistov, nemških in slovenskih velikašev, je strumno stopil proti četam, kot bi pregledoval bojišče po zmagi. „Imenitna pozal! Zna se vesti. Ni hudič, da se v dvajsetih letih gibanja NSDAP ne bi privučil pozerstvu.“ Tudi Wolf je nehote radovedno dvig-nil glavo.

General je obstal pred četo SS, ki ga je pozdravila s puškami. Bil je kot v bron ulit. Zaklical je, kot bi izzival modrino neba:

„Heil Kameraden!“

„Heil!“ so zavpili esesovci.

„Živijo!“ so zavpili domobranci.

Ko so počastili skupne žrtve, padle proti komunizmu, je zaigrala godba. Potem je stopil na oder stasit vojak in dejal:

„Prisega terja vašo zvestobo. In vse, kar obstaja, ob-staja le z zvestobo. Če nas zvestoba zapusti, smo pogub-ljeni, razrgajo se vezi, ki nas družijo, razpade tovarištvo, skupnost, družina, pravo in država.“

Za njim je stopil na oder general v vsej svoji oholi veličini in strogosti. Spregovoril je s povzdignjenim glasom. Wolfu se je zdelo, da verjame samemu sebi, tako preprič-ljivo je govoril. Glas se mu je vneseno tresel, ko je go-ovoril o rešitvi naroda pred boljševizmom: „Iz majhnih, raz-tepenih krdel belogardističnih legionarjev sem vas spreme-nil v ugledno vojsko. Dal sem vam slovensko domobranstvo. Nahranili in oblekli smo vas, izurili in nastanili. Zdaj pri-čakujem, da se boste neustrašeno borili.“

Mi zahtevamo zvestobo. Vojak lahko izgubi vse, le enega ne sme izgubiti: časti in zvestobe...“

„Pri naslednji prisegi jim bo že očital, koliko nas stane-jo in kako malo koristimo imamo od njih,“ se je na lihem muzal Wolf. „Imenitno govoril!“ Wolf si je prižgal cigaro. „Motijo se anglofilski taktizerji, če mislijo, da bodo ukani-li starega lisjaka. Poskrbel bo, da jih bo več kot polovico poginilo po hostah in da bo dvakrat plačan vsak naboj, vsak kilogram margarine.“

General pa je, ožarjen od sonca, grmel, kot bi z me-čem sekal glave sredi bojnega vrveža. Zaneseno je gledal prek množice, kot bi se pogovarjal z usodo:

„Bodite disciplinirani, disciplina je pokorščina! Zvest je samo tisti, ki je pokoren. Bodite borbeni in hrabri! Gre za vaš ‚biti ali ne biti‘. Stopate v novo razdobje življenja. Vaš škof vas je davi pripravil. Čistega srca stojite tu, da položite zaobljubo nemškemu narodu.“

Kdor misli, da ne bo mogel slediti zaobljubi, mu dajem priložnost, da odide.“

Po teh besedah je premolknil in se ozrl po možeh, postrojenih v treh vrstah. Stali so molče, negibno, in sonce jim je sleglo oči. Nikogar ni bilo, ki bi odšel. Toda s tem kratkim premorom je pokazal, da je združenje sil pristo-voljno. Potem je nadaljeval:

„Vojna bo nekoč končana in vaših otrok otroci bodo govorili, da ste bili hrabri vojaki, da ste se borili in umirali za domovino, za narod, za družino.“

Prisezite na meč, prisezite na orožje, ki nam je vsem sveto...“

„O, kako ganljivo!“ je pomislil Wolf in si obrisal pot-no čelo. Od blizu si je ogledoval dostojanstvenike in ofi-cirske štab krdel, ki so postala vojska. Ugibal je, koliko je med njimi angleških špijонов. Za njihovimi borbenimi mas-kami in ginjenimi mokrimi očmi je videl lačno zverjad, pah-

njeno v vodo, ki hlasta za vsem, da ne bi utonila, ki bi se priključila komurkoli, samo da bi se rešila pogina. Pogled mu je zdrsel po oficirjih in vojakihi. Krepki fantje in moške, prekaljena drhal, naučena ropanja po Dolenjskem, željna maščevanja za Turjak in Grčarice... Verjel je, da bodo šli za škofom. In kar dela general, ni častno, ampak koristno. Danes je čast na jeziku, korist pa v ozadju vseh dejanj.

General pa je še in še rjovel:

„Danes ste prisegli, da se boste skupno z nemško voj-sko in policijo borili za svobodno in čisto Evropo. Zanesite se na fūhrerja velikega nemškega rajha in njegove moške, bodite tudi vi njemu v bodoče zvesti.“

Sieg Heil!“

„Sieg heil!“ je zarjavela zbrana vojska.

General si je otrl z robcem oroseno čelo kot po obil-nem obedu. Zadovoljen je zdrsnil z odra med velikaše, ki so mu vse križem čestitali.

Wolf si je ogledal tudi zadnjo točko: defile vojaških enot skozi mesto. Ugotovil je, da zunanji videz te poteze ustreza ponarejenemu vzdušju. Koliko cvetja, navdušenih deklet, ki pozdravljajo vojake, pa pelje, rjovenje godb, kratka manifestacija, podobna tistim, ki jih je prirejala NSDAP, ko se je prikopala na oblast.

Sprevod se je valil po Dunajski cesti, o kateri so pisali, da je sama po sebi simbol zgodovine — po njej so pri-hajali in odhajali osvajalci rimskega imperija, plemena ob preseljevanju narodov, trume germanskih vojsk in regi-menti Franca Jožefa. Ta cesta je bila kakor reka iz pre-teklosti v prihodnost, požirala je vse, kar je prišlo in odšlo.

„Kdo ve, če ne bodo prav po tej cesti z nami vred — še preden bo minilo leto — bežali čez Karavanke,“ je po-mislil Wolf, ki se je v zadnjem času precej ukvarjal s pro-

VOJAN ARHAR

SMETIŠKO

Pod starinsko omaro je v kamri živel rumenkast košček smeti po imenu Smetiško. Bil ni pravzaprav nič drugega kot majcen odkrušek z dragocene kitajske vaze iz najbolj imenitnega porcelana. Odkrušil se je prav tam, kjer je bil na vazi naslikan mandarinov obraz. Zato je imel tudi Smetiško poševne oči kakor vsi Kitajci, zlata verižica z iskričim se rubinom, ki jo je nosil okoli vratu, pa je opozarjala na plemenitost njegovega visokega rodu. Zdal je že dolgo časa ždel v najbolj temačnem kotu sobe in sanjal o boljši bodočnosti. V tem mračnem skrivališču, kamor nista segla ne metla ne krtača, ni bilo nikoli dolgočasno. Nasprotno, pogosto je bilo celo bolj zabavno kot ob najbolj živahnem vrtljaku ob robu mesta.

Vsako noč je iz bližnje špranje prilezla stara že močno naglušna strigalica. Smetiško, ki je vedel, kaj je v ljudnost, ji je vedno zaklical: „Dober večer, sosedka strigalica! Kako čudovite klešče imate! Želim vam srečen lov!“ Strigalica se je sicer delala, kot da ga ne sliši, vendar pa je vsakdo lahko hitro opazil, kako ji ugaja takšno laskanje.

Za njo je pridrvel sivi pajek, ki je vedno godrnjal: „Moral se bom preseliti drugam. Tu še življenja nisem varen. Danes mi je v mrežo zopet padel kos ometa. Skoraj bi me ubil, imam pa še dvanajst nepreskrbljenih otrok in žena je vedno bolehná, ojoj!“ Potem si je z živčno kretnjo popravljal rjavo samovoznico, segel v bisago po prekajeno mušje bedro in izginil po omari navzgor, puščajoč za seboj dolgo srebrno nit.

Kadar so iz izza četrte omarine noge pripodili navadni prašički, je bilo najhrupneje. Splezali so na posušeni jabolčni olupek, se zvrili v kroglico in se veselo strkljali po njem kot po toboganu.

Le sivkastega molja ni maral nihče. Pust in čemerer je ure in ure čepel na zidu ter zabavljajl čez moderen čas. „Ha!“ je imel navado reči, „včasih so v omarah visele samo obleke iz pristnega volnena blaga. Zdal pa so samo še iz umetnih vlaken. Zobe si polomiš.“ Potem

je malomarno pljunil v kot, se zgrbil in spet utonil v molk in nevesela razmišljanja.

Proti jutru je navadno vse potihnilo. Smetiško je lahko opazoval samo stare drsajoče gospodinjinje copate, ko je pometala kuhinjo in si pripravljala zajtrk. Metla je vzdigovala cele oblake prahu. „Ne bo nas še zmanjkalo!“ je vpil Smetiško in navdušeno krilil z rokami. „Kar sem, kar sem, da nas bo več! Pod našo omaro je prostora še za tisoč smeti!“ Nato jih je odpeljal proti svojemu bivališču, kjer so obležale leta in leta.

Kdove kako dolgo bi še trajalo brezskrbno

Jež in lisica

Jež je iz potoka pil vodo. Na drugem bregu je v grmovju ležala lisica. Zgledala je ježa, stopila iz grmovja in se sladko nasmehnila. Uhlje je povabila in priliznjeno pogledovala.

„Sem pridi,“ je vabila, „voda tu je okusnejša.“

„Ne, ne, lisička, tudi tule je prav dobra,“ odgovori jež.

„Da nisi nemara v zadregi zaradi mene? Le nič ti naj ne bo nerodno.“

Ne zaupa jež lisiči, ne odvrne oči z nje. Opazil je, da se lisičinega gobca drži perje.

„Čuješ,“ pravi, „ali si danes že zajtrkovala!“

„Zajtrkovala, ljubček, zajtrkovala. Malo ljubja sem pojedla, pa sem sita...“

„Sita!“

„Sita, golobček, saj sem z malim zadovoljna.“

„Ali ni fisto lubje kokodakalo, ko si ga vlekla v gozdi!“

„Kaj praviš, ljubček! Ne razumem te,“ pomaha lisica z repom.

„Pa jaz tebe razumem,“ odgovori jež in pobegne.

Smetiškovo življenje, če ne bi prišlo nekega dneva v kamro mnogo črno oblečenih ljudi, ki so govorili vsevprek. Neka ženska je zajokala, drugi so prižigali sveče. Smetiško ni vedel, kaj se dogaja, toda stara gospodinja ni poslej nikoli več pometala. Metlo in omelo je pajek s pajčevino tako trdno povezal, da se še ganiti nista mogla.

Nekaj dni je bilo vse tiho, sedmi dan pa je v ključavnici zaškrtal ključ. V kamro je stopil mlad mož s svojo ženo. Smetiško je to dobro vedel, kajti po tleh sta gibčno hodila moški in ženski par čevljev. „Kakšna nesnaga!“ je vzkliknila žena vsa ogorčena. „Ne vselim se prej, dokler ne bo vse pometeno, poribano in pobeljeno! Kupila bova novo pohištvo, staro, vse črvivo, pa skurila!“ Odprla sta zaprašeno okno na stežaj, zaklenila vrata in odšla.

Kmalu nato so prišli močni ljudje v obnošenih usnjenih škornjih. Hrupno so odnašali dosluženo pohištvo. „Za življenje gre!“ sta kričala pajek in strigalica. „Reši se, kdor se more! Bežimo!“ Navadni prašički so se hitro poskrili. Molj je odfrtol neznan kam.

Smetiško, ki ga je dnevna svetloba hudo bodla v oči, sprva sploh ni razumel, čemu tak preplah. V kakšni nevarnosti je, je spoznal šele tedaj, ko ga je neka debela žena z drugimi smetmi pometla v veliko modro smetišnico in ga vrgla skozi okno.

Sprva je nemočno zamotovilil v zraku, potem pa je od nekd zapihal močan veter in vse potegnil v brezglavi ples. Smetiško se je kar vrtelo v glavi. Ko je veter pojenjal, so se smeti že vse porazgubile. Smetiško je pristal na velikem odlagališču smeti zunaj mesta.

„Tu je mnogo lepše kot v kamri,“ je brundal nad vse zadovoljen, stopil na najvišji kup smeti in se radovedno oziral okoli sebe. „Živijo!“ so zaploskale smeti, ki se doslej niso mogle zediti pri izbiri novega vladarja. „Smetiško bodi naš kralj!“ Za kralja ga je predlagal odlomljen ročaj skodelice iz rodbine kitajskega servisa. V času medvladja je začasno opravljal najnujnejše vladarske dolžnosti. V Smetišku je takoj prepoznal cesarjevega mandarina. S počasnimi koraki je stopil naprej, se Smetišku v znak počastitve trikrat globoko priklonil ter mu posadil krono na glavo. Zbrana množica je navdušeno zavpila: „Hura!“ nekdo

Veseli listič

Listič veseli sem z breze doma, z veje, kjer škorec biško ima.

Pa jesen prišla je in veter bladi, nekam na toplo so škorci odšli.

Naj se razjočem, ker ni več lepo in jutri mogoče še slabše nam bo?

Eh, raje od breze vzem bom slovo, pa za soncem in škorci šel čez goro.

pa je razbijal po preluknjanim pločevinastem loncu in delal neznosno hrup.

Smetiško je zajahal kovinsko bleščече se črnege ščurka in odjezdil mimo praznih konzervnih škatel, izrabljenih električnih baterij, nagnitih pomarančnih olupkov in kupov raznobarnih smeti na prvi ogled svojega prostornega kraljestva. Vsi so mu izkazovali najvišje časti, le raztrgani dežnik, ki je polegal za raztrganim lepenkastim zabojem, ni hotel vstati. „Pozdravi, potepuh!“ je ukazal Smetiško. „Mar ne veš, da sem kralj smetišča?“

„Vem, da si kralj,“ je zahropel dežnik, „toda le za kratek čas. Jutri te ne bo več med živimi. Tvoja krona pripade drugemu.“

„Kako to veš?“ se je prestrašil Smetiško. „Kdo mi odvzame krono, če je ne odložim sam?“

Dežnik si je popravljal zarjavele naperke in pokazal s konico proti nebu. „Svoj čas sem bil strokovnjak za vreme,“ je izdaval starčevsko tresoč se, „zagotovo vem, da bo ponoči močan dež in da se vse smetišče še nočjo spremeni v kup pozlačenega blata. V njem boš končal tudi ti, čeprav si kralj.“

Smetiško je spodbodel urnega ščurka in ves zmeden misliljeval čudne besede, dokler ni utrujen prispel do razbite steklenice. Tu je sklenil prenočiti. Razjahal je, privezal tenkonogega ščurka k nogi neke polomljene mize, se ulegel na stekleno črepinjo in trdno zaspal. Toda še preden je mesec prepotoval četrta neba, je nastal silen vihar. Oranžno zeleni bliski so parali kot oglje črno nebo in ulilo se je kakor iz škafa. Umazani hudourniki razbesnele vode so nosili mrtve smeti proti širokemu kanalu. V katerem je pošastno klokotalo. V razbesnelih valovih je utonil tudi Smetiško, njegova krona pa se je izgubila.

Vendar vse smeti niso umrle. Mnoge so se pravočasno rešile v okoliške hiše, kjer so ustanovile nove družine in se od tam zopet naselile po vsej deželi od vzhoda do zahoda.

...IN PRIPRAVILI SO TEKMO. MUKOV NASPROTNIK JE BIL NAJHITREJŠI TEKAČ.

NEVERJETNO! MALI MUK JE ZMAČAL!

Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA

blemom invazije. Prav zato mu je šla ta „taktizerska drhal“ toliko bolj na živce.

Zvečer ga je general sprejel v stanovanju. „Kako je bilo, Helmut? Vsi strašansko hvalijo.“ To so bile generalove prve besede še preden sta sedla.

„Občudoval sem vas, gospod general. To je bil višek organizatorske kombinatorike, podkrepjen z ideološko diverzijo. Zgodovinski učinek ne bo izostal, ne glede na naš osebni okus. Prekosili ste samega sebe. Dasiravno nisem prav nič navdušen nad to klero-anglofilsko mešanico, sem uvidel, da je to za nas koristno.“

„Tako je, Helmut. Zato nisem iz njih osnoval divizije SS. Prestlepil jih bom. Dobili bodo samo lahko orožje in pošteno jih bom vpregel v boj proti komunistom, tako da do takrat, ko bi utegnili koristiti Angležom, ne bodo več upoštevanja vredna sila. Sicer tudi to ni moja ideja, to je zamisel fūhrerjevega namestnika v tej deželi. Jaz vztrajam pri svojem. Preziram jih, čeprav jih potrebujem.“

Osemnajsttisoč mož, to je nadomestilo — če izrazimo njihovo vojaško vrednost s šestdesetimi odstotki — najmanj za eno našo divizijo. Zato bomo prihranili precej naših žrtev.“

Wolf je bobnal po mizi in gledal generala, ki je imel na sebi domačo obleko. Bil mu je všeč mnogo bolj kot v uniformi — bil mu je bližji, celo tragičen se mu je zazdel v tem obupnem prizadevanju, da s čim manjšimi žrtvami napravi red in obdrži stolček.

Srknil je čašo piva, s katerim mu je postregel general, in dejal: „Med nama rečeno, vi ste genialno rešili nalogo nemške oblasti, toda zdi se mi, da bo ta poteza pomagala razvoju komunistične revolucije. Z nami združene kontra-revolucionarne sile se v primeru angleške invazije izklučujejo kot tekmeč za novo oblast na tem teritoriju. Sedaj

se bo poglobil razredni boj, osvobodilni boj se bo spremenil v boj za oblast.“

„Tudi to je točno. Nasedli so, kar je naš cilj. Naše enote so šibke, Helmut, komunistov pa je vsak dan več. Zvezati se moramo tudi s hudičem, da obdržimo vajeti v rokah, dokler smo na tem ozemlju. Sicer pa se vse maje. Zdi se mi, da smo na ledeni plošči v vročih vodah. Vse je odvisno od bojne sreče. Če zmagamo, jih bomo zlahka napravili nepomembne.“

Od vašega urada je sedaj precej odvisno, da izvajate notranji razkol, zasledujete anglosaško razpoložene tipe in ohromite njihovo dejavnost.

„Seveda, gospod general. Napravil bom vse, kar se bo dalo, samo če boste držali mojega šefa v dostojni razdalji od mojih podvigov. Ovira me pri delu in mi grozi.“

„Tudi to bom napravil, dragi Helmut. Prav zanimivi posegi se nam obelajo. Kakšen pa je vaš splošen vtis z današnje svečanosti?“

„Dober. Odkrito povedano, bilo je tako, kot bi se ženila pes in maček. Tudi tega namreč ne smemo prezreti, da je bilo mnogo oken zaprtih in precej pogledov izpod čela.“

„Na to je bilo računati. To mesto je bilo dve in pol leti tako rdeče kakor nobeno drugo v Evropi. Saj je še pred letom dni VOS neomejeno mesaril med belimi veljaki in je Osvobodilna fronta uravnavala obnašanje množic kot celote. Toda med temi ljudmi je toliko klerikalizma, da jih je ostalo za izvoz. To, kar smo videli zdaj, pa je nepopisen preobrat, ki ga je povzročil strah pred nami.“

„Videz ni vse, gospod general. Svetujem vam, držite jih na kratko. Skrit sovražnik je nevarnejši od odkritega.“

„Razcepljeni so, drobnjakarsko so ustrojeni. To je tako pisana mešanica topoglavih politikantov vseh barv — be-

lih, črnih, plavih, sivih — da jih bomo zlahka obvladali in izigrali.“

„Kozjebradi prezident me je pritegnil. Bil je zelo pokroviteljski in suveren,“ je dejal Wolf, ker bi rad zvedel, kaj misli general o posameznikih.

„Ta je stoodstojno naš. V tej deželi bi rad postal mali Hiller. V bistvu je nepomembna šleva, prava reva. Ne marajo ga. Prav zato sem ga imenoval za inšpektorja doma-branske vojske. Mož je bolešno ambiciozen in senilen. Farjev ne mara. Če bi bilo po njegovem, bi jih vse spravil proč od politike in vojske. Pred nekaj dnevi mi je pripovedoval, da hodi v cerkev le zaradi ljubega miru in žene.“

Wolf je dopolnil generala: „Torej tak kreten bi rad gospodoval narodu, njemu pa gospoduje baba. Kaj pa škof? Čudil sem se, kako ste mogli prenašati tega rdečeličnega zvitorepca.“

„Naš je, Helmut. Koristi nam,“ je pribil general.

„Meni pa se zdi, da je tudi njihov. Naše linije govore, da je slumljiv.“

„Med nama, Helmut, ne za uradno rabo. Pred to ceremonijo me je obiskal. Menila sva se o vsem mogočem. Je prebrisan, pravi diplomat. Ta mož stoji tajno za vsem, kar se godi v njihovih krogih. Glejte, kaj mi je dejal med štirimi očmi, in prepričan sem, da je bil izjemno iskren: da je njegova srčna politika za Nemce, umska pa za Angleže.“

Wolf je bil ogorčen:

„Povedal vam je dovolj. Dvorenzen nož v službi Vatikana. Ne veste, kako sovražim te črne podlascel!“

„Saj jih, tudi jaz. Kako bom užival, če jih bova izigrala! Ker se boste ukvarjali z njim, naj vam povem še nekaj. To drhal nam je blagoslovil za ceno, da bo vsaka četa imela kurata, kar pomeni z drugo besedo — vatikanskega komisarja. Teško sem privolil.“

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

Z DOLENJCI PO KOROŠKEM

Ob prehodu v jesen se je skupina članov hortikulturnega društva iz Novega mesta na Dolenjskem odpravila na dvodnevni „potep“, da obiše Koroško, svet tu in ondu stran Karavank. Namen je bil dvojen: da si ogledamo to deželico v pogledu hortikulture in kako se kmečki turizem sklada z njo; po drugi strani pa smo želeli videti in spoznati „iz prve roke“, kako živijo, kaj dela in koliko že je doseгла v svoji težki borbi slovenska narodna skupina na avstrijskem Koroškem. Meni samemu pa je bilo še do tega, ker me vežejo spomini, da primerjam današnjo stvarnost z razmerami pred 20 leti, ko sem s slovenskimi pionirji obiskoval to deželo.

Z zanimanjem smo gledali s cvetjem okrašene domove v Mislinjski in Mežiški dolini. Na Ravnah s Čevjem, so nas privabili s cvetjem v lepo celoto povezani kovinski izdelki forme vive, užalostilo pa uničenje narave okoli naprav rudnika čenja v Žerjavu. Ko smo pri Holmecu prestopili mejo, smo že bili v Podjunu. Vso pot po Koroški pa sem podoživljal v spominih na tamkajšnje otroke in kraje, od koder so bili pred 20 leti v naši jugoslovanski koloniji na Reki, Sušaku, na Pečinah, kjer smo navezovali prijateljske stike med koroško slovensko in nemško govorečo mladino ter mladino iz Hrvaške in Slovenije.

Pliberk je bil prva naša postaja in pritegnil je napis trgovca Blažaja. Pomislil sem na takratno malo znanko Lenčko Rudolfovo iz Bistrice, ki me je povabila na semenj v Pliberk in celo dopisovala mi je o kulturnem življenju v Šmihelu. Vozili smo mimo. Velikovec je bil že za nami, ko smo se po zelo lepi cesti vzpenjali proti Svinji planini. Čudoviti razgled z Djekš nam bo ostal v lepem spominu. Hudo pa nam je bilo, ker na vsej poti nismo našli pravega slovenskega napisu; vsi so bili skriti za potujčenim priimkom. Pod staro lipo smo se pogovarjali z dvema domačinoma, ki sta bila zelo vesela našega obiska, kajti sem gori bolj redko zaidejo večje skupine izletnikov iz Slovenije. Cvetje na kmečkih hišicah in vrtovi so spotoma pritegnili našo pozornost.

Velikovec, posebno bližnji Št. Rupert in partizanski spomenik na pokopališču so mi tudi ostali v spominu. Ko smo letovali z našimi slovenskimi pionirji okoli leta 1950 v Sekiri, smo naredili lep izlet proti Klopinskemu jezeru in Velikovcu. Obiskali smo partizanske grobove, kjer nam je govoril tovariš dr. Peček, mariborski dijak Borut pa je recitiral partizansko pesem o materi. Mimogrede so opleli še grob. Tokrat pa smo Velikovec pozdravili kar iz omnibusa in občudovali prijetno vožnjo proti Celovcu, medtem ko nam je pogled uhajal proti Karavankam, v Podjuno in na sončne Radiše, kjer se spominjam njihovega pevskega zboru in dirigenta Wrulichu, pa otrok Košak Adolfa, Pisjak Francka... Že smo hiteli skozi Celovec z namenom, da ga drugo dopoldne obišeemo z vsemi spomini vred; zdaj pa smo bili namenjeni proti Rožu odnosno Guram. Kotmara vas vsa lepa v cvetju. Kje so tu moji znanci? Tri sestre Čimžarjeve, ki so tako lepo pele in nastopale na proslavah in celo v radiu?

Proti večeru smo se po 12 urah vožnje ustavili v Bilčovsu, kjer so nam domačini in zlasti Miklavževa družina preskrbeli prijetno počivali-

šče in večerjo. Čistoča vsepovsod v vasi, na domovih, na cesti, na pokopališču; to nas je iznenadilo in naši fotoamaterji so imeli kaj posneti za spomin. Ko smo po izdatni večerji sedli za mizo ter ob pivu in pesmi pobesedovali, sta nam gostitelja, oče in sin Ogris, opisovala njihovo borbo in tudi dosežene uspehe. In ko sem se spravljal k počitku, me je privabila lepo zapeta pesem domačih kmečkih fantov, ki že dve leti pojejo in prirejajo koncerte pod vodstvom Francija Kapusa, abiturienta slovenske gimnazije v Celovcu, ki svoj prosti čas uporablja za petje. Udeleženci izleta iz Novega mesta želimo fantovskemu zboru prosvetnega društva „Bilka“ v Bilčovsu in njegovemu mlademu pevovodji mnogo uspehov. V prepričanju da slovenska

pesem na Koroškem ne bo zamrla sem zasnel v prijeten sen.

Kislo jutro in zvonjenje iz bližnje cerkve me je zbudilo. Težko je bilo slovo in hvala vaščanom, posebej Ogrisovi družini, za prijetno bivanje v Bilčovsu.

Spotoma so mi spet zaživel spomini, ko smo se približali Dravi in onkraj vsem Svalne, Št. Jakob, Št. Janž, krajem naših obiskov in znancev — Serajnikove Marije, Zwitternika Herberta in posebej Janeza Weissa. Tudi v Hodiše mi je ušel spomin k Sušu Mirku in njegovim sovrstnikom.

Še nekaj kilometrov prijetne vožnje in bili smo v Sekiri ob Vrbskem jezeru; levo mladinski dom, desno pa slovenski hotel Korotan, ki ga takrat sploh še ni bilo. Pred nami je Minimundus v Celovcu, ves v

lepem cvetju; le škoda, da je deževalo, ali vtis je bil kljub temu lep! Potem pa spet po stopinjah spominov — mimo znanega zmaja, muzeja, kjer smo takrat v avli ob kneževem kamnu zapeli nekaj slovenskih pesmi, mimo parkov, blokov in mestnega vrveža. Žal pa smo zastoj iskali kak naš napis, samo skrita v tuji obliki smo našli nekdanj slovenska imena.

Res škoda, da ni bilo časa, da bi pozdravili slovensko gimnazijo, tovariše pri Prosvetni zvezi in pri Slovenskemu vestniku. Moje misli so bile spet pri znanjih Igorju in Simonu, pa pri Renati in Erni, s katerima smo se tako dobro razumeli in skupaj zapeli, čeprav sta pripadnici nemške jezikovne skupine. Ni bilo časa za spomine, čeprav bi vsem prav rad osebno stisnil roko.

Pot nas je ta dan vodila še do Gospe Svete, vojvodskega prestola in krskega gradu — treh postaj naše nekdanje slovenske državnosti na Koroškem. Potem do Ostrovice in ob Osojskem jezeru ter skozi Beljak proti Korenskemu sedlu — domov. V Beljaku nas je impresioniralo vse novo — spet vrtovi, cvetje, parki. Kje pa so ostali moji stari znanci? Obe Šparovčevi sestri, Erlichovi dekleti Sonja in Marija? Še in še so se mi tokrat motali obrazi od vsepovsod, kjer se mi je pogled sproti ustavljal: Erna, Weiss v Borovljah, Schweiger Rupj v Št. Janžu, Wieser Ivan, Inzko Franci v Podgorjah, Knaflič Brigitte v Beljaku, Rudolfova Helenca iz Bistrice, Cušnik iz Dobja, Uršič iz Loč... Vse sem v duhu iskal in jim, kjer so že, pošiljal lepe pozdrave in želje za lepo življenje, z mislijo, da se še kdaj najdemo skupaj kje na našem lepem Jadranu ali pa pri njih na Koroškem.

Še vedno mi doni v ušesih pesem „Njav čez izaro“, ki mi bo ostala kot spomin na vse takratne mlade prijatelje na Pečinah. Sonce se je že zdavnaj približalo obzorju, ko smo se s sedla spuščali na našo gorenjsko stran in pošiljali vroče pozdrave in zahvalo vsem, ki so nam omogočili ta nepozabni „potep“ po Koroški.

BOLTIZAR JOZE
Dunaj

TRATAR MARJAN
Novo mesto

LEPI SPOMINI

Po dolgih letih se spet enkrat oglašam. 26. avgusta letos sem šel na okrevanje v Strunjan, kjer sem se v invalidskem domu res odlično počutil. Kljub mrzlemu vetru v drugi polovici septembra nam je čas ob zvokih harmonike, na kateri je bil invalid Metelko Franc pravi strokovnjak, prav hitro minil. Igral je predvsem partizanske koračnice, ki me še živo spominjajo na vojna in prva povojna leta.

Bivši predsednik zveze borcev v Postojni Janez Kranjc me je povabil na srečanje bivših koroških partizanov v Selah, v moji ožji domovini, kjer sem se zopet srečal z mnogimi prijatelji, se veselil z njimi in obujal spomine. Gašperjev borbeni govor, ki ga je imel na tem srečanju, mi je zelo ugajal; prav tako Partizanski invalidski pevski zbor z Radovanom Gobcem na čelu. Na povratku v Strunjan sem se ustavil še v Postojni, kjer sem pri Janezu Kranjcu tudi prenočil.

Kmalu je prišel čas, da sem moral zapustiti ta prelepi kraj, ki mi bo ostal v trajnem spominu. Domov grede v Avstrijo sem se moral oglašiti še na Ravnah, pri družini mojega prijatelja Metelka, kjer sem po dolgih letih zopet enkrat jedel ajdove žgance s kislim mlekom, kar na Dunaju, kjer sicer živim, ne poznajo. Metelkova družina je bila zelo prijazna, pokazali so mi znamenitosti domačega mesta, me popeljali v Savinjsko dolino in v druge kraje. Tudi na Uršji gori sem bil, pa ne peš po kameniti cesti in v škornjih, kot takrat med narodnoosvobodilno borbo, temveč po asfaltni cesti z avtom.

Kar tesno mi je bilo pri srcu, ko sem se poslovljal od gostiteljev. Zopet sem „doma“, moje misli pa so še vedno pri njih.

BIL SEM NA TRIGLAVU

Slovensko planinsko društvo v Celovcu je prejšnji mesec organiziralo izlet na najvišjo goro Julijcev — Triglav (2863 m). Že dolgo sem si želel, da bi se udeležil takega izleta. Izrabiti sem hotel priložnost, da se ga udeležim skupno s slovenskimi planinci, zato sem se prijavil v Celovcu. Težko sem čakal sobote in pripravljaj opremo za v hribe. Točno ob sedmi uri sem bil na zbirnem mestu. Že sem mislil, da sem vse zamudil, ker ni bilo nobenega človeka, ki bi ga poznal in ki bi bil podoben planincu.

Po kratkem čakanju je prišel dr. Buch in mi povedal, da se ne more udeležiti izleta, ker je službeno zadržan. Rekel pa mi je, da se ga bo udeležil predsednik Slovenskega planinskega društva Lubo Urbajs in da se naj javim pri njem v Vrbi. Res sem bil tam in izvedel, da se je že odpeljal in da bo do devete ure čakal v Aljaževem domu. Bil sem točno ob devetih tam, a Lubota ni bilo. Hitro sem se preoblekel, zmetal svoje stvari v avto in se odpravil z velikim nahrbtnikom na pot, ne da bi vedel, v katero smer naj jo urežem.

Že na prvem razpotju mi je bilo žal, da nisem kupil kako geografsko karto. Na kažipot je bilo napisano: Tominškova pot 5 ur, Prag, Luknja — zdaj pa vedi kam naj grem. Odločil sem se za Tominškovo pot, ker sem v skalah čul vriske.

V gozdu sta me dohitela dva planinca, katerima sem se pridružil. Kmalu smo postali takšni prijatelji, kot bi se poznali že leta. Pripovedovali smo si planinska doživljenja in se vzpenjali proti Staničevemu domu. Za pot smo potrebovali tri ure. Tam smo hitro pojedli vročo juho in jo mahnili naprej proti Kredarici, kjer smo se nekoliko oddahnili. Potem smo začeli plezati v steno, ki je bila za oči skoro neprehodna in nepremagljiva. Mislil sem, da ni mogoče po tistih klinih priti na vrh, pa je le šlo in še lažje, kot sem si mislil. Na srečo je megla zakrivala prepade, tako, da se mi ni vrtele v glavi.

Na vrh Triglava smo prilezli ob 16.15 uri. Bilo mi je zelo prijetno, ko sem stal na tej najvišji gori Jugoslavije. Megla je pokrivala vrhove in pobočja ter nam preprečila čudoviti razgled, ki bi se nam sicer nudil ob lepem vremenu. Polagoma je začelo celo snežiti. Pokadili smo cigarete, se slikali in vpisali v knjigo. Tudi v staremu štedilniku privezani žig sem pritisnil na moje razglednice, da mi bodo v spomin. Čas je hitro minil, moral sem se posloviti od Triglava, ampak samo za letos. Še večkrat hočem obiskati to lepo goro.

Na malem Triglavu smo se okrepčali in se nato spustili proti koči Planika, ki pa je bila nabitno polna. Ker nas je ves dan mučila žeja, smo izpili liter vina in nekaj radenske, lakoto pa smo potešili s koruznimi žganci in kavo. Spat smo šli ob devetih, toda predno so se ljudje umirili, je bilo že zgodnje jutro. Vstali smo ob pol šestih, se počisto nasitili in jo mahnili proti koči na Doliču, katero oskrbujejo Trentarji. Tu je bila nekdanj postojanka italijanskih vojaških enot. Hitro smo popili čaj in jo ubrali navzdol. Moja dva planinska tovariša sta šla čez Kanjevce do Sedmerih jezer, jaz pa sem jo sam mahnil po nekdanji vojaški stezi, ki jo imenujejo mulatjera, proti dolini Trente in se začel spet vzpenjati proti Luknji, kjer je začelo deževati. Še eno uro hoje in ob pol enajstih sem bil na cilju — v Aljaževem domu.

Res čudno se mi je zdelo, da nisem nikjer videl kakšnega gamsa ali druge divjadi, ko so revirji tako lepi. Spomnil sem se legende o tistem Trentarju, ki je radi pohlepa svoje žene ustrelil zlatoroga in tako sam sebe pogubil. Tudi daljnogled sem vzel s seboj, da bi opazoval divjad, pa sem ga nosil zastoj. Bil sem zelo srečen, da sem naredil ta izlet. Čudno se mi zdi, da je gora tako privlačna, klub temu, da od človeka zahteva toliko napora. Tam v tistih višinah spoznaš mnogo dobrih ljudi in tovarštva, skovana v gorah, so vedno trajna tovarštva.

Anton Haderlap

Domislice

- Želva živi dolgo zato, ker nikoli ne hiti.
- Tudi v hladni vojni se lahko kdo opeče.
- Svetloba v temni noči je že mnoge ribe stala glavo.
- Ljubezen je kot drevo: nagiblje se samo od sebe, razpreda svoje korenine globoko v vse naše blije in pogosto še zeleni v srcu, ki je razbito.
- Tudi otrok je že človek, čeprav je še novinec.
- Če je odeja prekratka, zmeraj nekaj ven gleda.
- Na pokopališčih vsi hodimo po truplih.
- Oče mi je kupil strojnico, top, samokres; zdaj mi mora kupiti samo še sovražnika in bom lahko šel v boj.
- Kako je včasih težko iskreno se veseliti tujega uspeha.
- Ljudje brez domišljije nič ne doživljajo.
- Človek je kaplja v morju življenja.
- Ljubezen se porodi iz vere, živi od upanja, umre od miložčine.
- Če bi se vsi narodi združili v mavrico, bi vsak narod trdil, da je njegova barva v mavrici najlepša.
- Izkušena ženska vidi, kar je moškemu na vekomaj skrito.
- Velik človek pogosto dela velike napake.
- Vztrajnost je dobra, trma pa ne.
- Denar brez zdravja in zdravje brez denarja, to je škilasta sreča.
- Na svetu niso samo pogumni pisci, marveč tudi pogumni bralci.
- Politiki, ki se borijo proti revščini, imajo največji standard.
- Kadar hočemo ljubiti, se izpostavljamo nevarnosti, da bomo ljubljeni.
- Postajamo prebivalci majhne vasi, ki se imenuje Svet.
- Dokaz je najboljša prepričanje.
- Življenje je žrtvenik, ki mu nihče ne uide.
- Nevarno je biti iskren, če niste neumni.
- Bolniki so nerazsodni, zdravi so lahkoumni, ozdravljeni pa modri.
- Ljubezen ni slepa, kakor mislimo, marveč je daljnovidna: slabo vidi, kar je blizu, toda izvrstno vidi, kar je daleč.
- Ljudje smo igralci, stisnjeni med režiserje in šepetalce.
- Nazadnje še tako železna navada postane navadna srajca, ponožena in pretesna.
- Ljubezen je samo ena, ampak njenih kopij je na tisoče.
- Poklicni kamnoseki ne bodo nikdar prerasli kamene dobe.
- Ženske ne odpuščajo neuspeha.
- Lahko pozabljam svoje napake, če zanje razen nas nihče ne ve.
- Vsaka ženska mora imeti moža nad glavo kot streho.
- Pesnik ima raje, da ga občudujejo, kot pa razumejo.
- Jezik politikov in diplomatov bodi človeščina.
- Dvakrat vdihniti, počakati, trikrat izdihniti, se pravi: živeti, ljubiti, umreti.
- Pogumni se ne štejejo po dvignjenih prstih, ampak po dvignjenih pesteh.

Domislice

Športni vestnik

HOKEJ NA LEDU

● KAC : Jesenice 4:5 (3:1, 0:2, 1:2) in 3:4 (2:2, 0:1, 1:1)

V prvem kolu tekem za evropski pokal je rekordni avstrijski prvak v hokeju na ledu KAC nastopil v Ljubljani in v Celovcu proti večkratnemu Jugoslovanskemu prvaku HC Jesenice. Prva tekma, ki je bila pretekli teden v Ljubljani, je v prvi tretjini stala v znamenju Celovčanov, ki pa so polagoma oddajali iniciativo nasprotniku. Tako se je tudi zgodilo, da so Jeseničani bili ob koncu zmagovalci, čeprav so v letošnji sezoni prvič stali na ledu. Tekma se je končala z rezultatom 5:4 za Jeseničane.

Preko 5000 navdušenih domačinov pa je v ponedeljek zvečer v Celovcu zaman pričakovalo v povratni tekmi poraz Jeseničanov. Avstrijski prvak je pričel kar mojskrsko in že v prvi minuti povedel z golom. Jeseničani pa niso bili nič slabši in so izenačili v protinapadu. Prva tretjina se je končala pravično 2:2. V drugi in tretji tretjini pa so Jeseničani postajali vedno hitrejši in iznajdljivejši. Prav v teh delih igre se je pokazala slabost Celovčanov, da niso dobro pripravljani na letošnjo sezono. Izluščili sta se dve sliki: na eni strani šibek KAC, ki se je poskušal s solisti, na drugi strani pa izvrsten HC Jesenice, ki je s hitrostjo in skupinskim delom spravil nasprotnika iz ravnotežja. Tekma se je končala s 4:3 za Jeseničane, ki so si s tem zagotovili vstop v drugo kolo evropskega pokala.

Zanimivo je dejstvo, da je izpad KAC iz evropskega pokalnega prvenstva povezan z glasbo po finančno izgubo, saj so zanimivi nasprotniki vsakokrat napolnili ne le celovško mestno halo, ampak tudi blagajno.

NOGOMET

● Avstrija — Irska

Avstrijska nogometna reprezentanca je minulo nedeljo v Linzu odigrala v okviru kvalifikacijskih tekem za evropsko prvenstvo v skupini 6 tekmo proti nogometni reprezentanci Irske. Avstrijci so premagali nasprotnika v lepi igri presenetljivo s 6:0 (3:0). V irskem moštvu, ki je igralo povsem amatersko, niso bili navzoči nogometaši, zaposleni v škotskem in angleškem prvenstvu. Z zmago nad irsko reprezentanco so si Avstrijci zagotovili 2. mesto kvalifikacijske skupine VI za višerampionov sveta Italijo, proti kateri bodo igrali še povratno tekmo v Milanu. Stanje na lestvici skupine VI je sledeče: po petih igrah vodi Italija (9 točk) pred Avstrijo (6 točk), Švedska in Irska pa sta v šestih igrah zbrali 6 oziroma eno točko.

Tudi v nekaterih drugih skupinah so bile minuli teden na sporedu pomembne tekme. Nogometna reprezentanca Vzhodne Nemčije je izgubila tekmo 7. kvalifikacijske skupine za evropsko prvenstvo proti Nizozemski z 2:3. Z izidom tekme pa je jugoslovanski nogometni reprezentanci že zagotovljeno prvo mesto v tej skupini in zagurano nastop v četrtfinalu. Premagati mora le še na domačih tleh reprezentanco Nizozemske. Najhujši nasprotnik Jugoslavije v tej skupini — Vzhodna Nemčija nima več možnosti poseči v boj za prvo mesto.

V Varšavi pa si je pred 100.000 gledalci zagotovila skupinsko zmago nogometna reprezentanca Zahodne Nemčije. V tekmi 8. kvalifikacijske skupine za evropsko prvenstvo so namreč Nemci premagali reprezentanco Poljske s 3:1.

● SAK na prvem mestu

V spopadu dveh najboljših nogometnih moštev 2. razreda D sta si v nedeljo v Žitari vasi stali v prvenstveni tekmi nasproti nogometno moštvo Žitare vasi in moštvo Slovenskega atletskega kluba. Tekma, ki je potekala v znamenju smrada 10. oktobrskih kresov, je slovenske nogometaše spodbudila k največjemu podvigu. Premagali so nasprotnika s 3:2 in s tem zavzeli prvo mesto v lestvici.

Slovenski študentje so igrali izvrsten nogomet in ob polčasu vodili z 2:1. V drugem polčasu so napadli le še domačini, ki so v največjem pritisku na slovenski gol izenačili. Proti koncu igre pa so prevzeli iniciativo ponovno Slovenci, ki so 5 minut pred koncem zabili odločilni gol. Nogometni tekmi je prisostvovalo veliko gledalcev, med katerimi so bili najboljši in najmočnejši navijači — navijači SAK-a. Upajmo, da bodo nogometaši SAK-a nadaljevali izbrano pot in da bodo dosegli cilj — vstop v 1. razred.

S SADNIMI DREVESCI IN GRMIČI DREVESNICE

Marko Polzer

VAZAR PRI ŠT. VIDU V PODJUNI

so vsi zadovoljni!

Važno za kmečko-zborske volitve

Skupnost južnokoroških kmetov nas naproša za naslednjo objavo:

Zadnji rok za vlaganje volilnih predlogov za kmečkozbornske volitve je nedelja dne 24. oktobra 1971 do 13.00 ure.

Volilni predlog za krajevni kmečki odbor je treba predložiti občinski volilni oblasti (Gemeindevahlbehörde) za volitve v krajevni kmečki odbor. Predlog mora biti podpisan od najmanj pet volilnih upravičencev z navedbo družinskega imena, imena, rojstnega leta in naslova ter mora vsebovati:

1. Razlikujočo strankino označbo

2. Kandidatno listo z največ dvojnimi številom kandidatov, kolikor jih je treba voliti, in to v predlaganem zaporedju, ki ga je treba označiti z arabskimi številkami in pri katerem je treba navesti družinsko ime, ime, poklic in naslov (tudi domače hišno ime) za vsakega kandidata. Za vsakega kandidata je treba poleg tega še posebej priložiti pismo privolitve (Zustimmungserklärung), da se strinja, da se ga navede kot kandidata v volilni predlog.

3. Označbo osebe, ki je upravičena, da se ji dostavljajo odločbe in dopisi (družinsko ime, ime, poklic in naslov).

Hkrati je treba pri občinski volilni oblasti za volitev v krajevni občinski odbor vplačati šil. 10.— v gotovini; če se ta znesek ne vplača istočasno z vložitvijo volilnega predloga, se smatra, da volilni predlog ni vložen.

Vsi volilni odbori za volitev v kmečka zastopstva morajo skrbeti, čeprav je 23. oktober sobota in 24. oktober nedelja, da se volilni predlogi lahko vložijo do zakonitega termina, to je do 13.00 ure dne 24. oktobra 1971.

Kdor hoče poslati volilni predlog po pošti, ga mora oddati tako pravočasno, da ga more pošta še dostaviti pred tem rokom, to je najkasneje dne 22. oktobra, ker v sobotah in nedeljah pošta pošiljk ne dostavlja. Tudi v tem primeru pa je treba pravočasno vplačati pri občinski volilni oblasti za volitve v krajevni kmečki odbor šil. 10.— v gotovini.

Volilne predloge za odbore okrajnih kmečkih zborskih in za občni zbor deželne kmetijske zbornice bo vložil osrednji odbor Skupnosti južnokoroških kmetov.

RADIO PROGRAM

RADIO CELOVEC Slovenske oddaje

Sobota, 16. 10.: 9.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca — 14.00 S pesmijo od vasi do vasi, mešani zbor SPD „Danica“ iz št. Vida v Podjuni.

Nedelja, 17. 10.: 7.00 Duhovni nagovor — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

Ponedeljek, 18. 10.: 13.45 Informacije — Za našo vas.

Torek, 19. 10.: 13.45 Informacije — Od popevke do popevke.

Sreda, 20. 10.: 13.45 Informacije — Za naše mlade poslušalce — Mladina poje.

Četrtek, 21. 10.: 13.45 Informacije — Iz slovenske literarne delavnice.

Petek, 22. 10.: 13.45 Informacije — Veseli val.

RADIO LJUBLJANA

Poročila: 4.30 — 5.00 — 7.00 — 8.00 — 9.00 — 11.00 — 12.00 — 13.00 — 14.00 — 17.00 — 18.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje (razen ob nedeljah in praznikih): 4.30 Dobro jutro — 5.30 Danes za vas — 5.45 Informativna oddaja — 6.00 Jutranja kronika — 6.30 Informativna oddaja — 7.25 Pregled sporeda — 7.45 Informativna oddaja — 10.00 Danes popoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Priporočajo vam — 15.00 Dogodki in odmevi — 16.00 Vsak dan za vas — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 19.00 Lahko noč otroci — 19.10 Obvestila — 19.30 Radijski dnevnik — 23.05 Literarni nokturno.

Sobota, 16. 10.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Pihalni orkester RTV Ljubljana — 12.10 Matija Bravničar: Simfonična antileza — 12.40 Po domače v vselem tonu — 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet — 15.40 Pojo naši operni pevci — 16.45 S knjižnega trga — 17.15 Gremo v kino — 17.15 Ansambel Jožeta Kampača — 18.15 Iz opernega sveta — 18.50 Pogovor s poslušalci — 19.15 Z ansambлом Borisa Kovačiča — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.30 Melodije za razvedrilo — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

Nedelja, 17. 10.: 6.00 Dobro jutro — 6.50 Danes za vas — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.53 Skladbe za mladino — 9.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Še pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 11.15 Voščila — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Nedeljsko popoldne — 14.30 Humoreska tedna — 17.30 Radijska igra — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Zabavno glasbena oddaja — 22.20 Plesna glasba — 23.05 Iz stare kitajske modrosti — 23.15 Jazz.

Ponedeljek, 18. 10.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Cicibanov svet — 9.40 Z velikimi zabavnimi orkestri — 12.10 iz makedonske simfonične zakladnice — 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru — 14.10 Iz zborovske zakladnice Franza Schuberta — 14.35 Voščila — 15.40 Lepe melodije — 17.10 Ponedeljkovo glasbena popoldne — 18.15 Ob lahki glasbi — 19.15 Trio Vitala Ahačiča — 20.00 Operni koncert — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.15 Slovenski ansambli in pevci zabavne glasbe.

Torek, 19. 10.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Opera matineja — 9.05 Ljudska pesem v simfonični pesnitvi — 9.35 Slovenske narodne v priredbah Danila Bučarja in Matije Tomca — 12.10 Glasbene pripovedi Emila Adamiča — 12.40 Vedri zvoki z domačimi ansambli — 14.10 Glasbena tribuna mladih — 14.30 Ansambel Jožeta Privška — 14.40 Za mladino — 15.40 Recital violiniste Nevenke Rovar — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.15 V terek navideenje — 18.45 Svet tehnike — 19.15 Z ansambлом Vilija Petriča — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Od premiere do premiere — 21.25 Koncert lahke glasbe — 22.15 Pesmi Franza Schuberta poje baritonist Diet-

rich Fischer-Dieskau — 23.05 Bililne pesmi — 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

Sreda, 20. 10.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.50 Za mlade radovedneže — 9.25 Vesela godala — 9.40 Iz glasbenih šol — 12.10 Iz Massanetove opere „Manon“ — 12.40 Od vasi do vasi z domačo pesmijo — 14.10 Poje moški zbor Laško — 14.35 Voščila — 15.40 Praški simfonični orkester — 16.40 Londonski festivalski orkester — 17.10 Jezikovni pogovori — 17.25 Naša glasbena galerija — 18.15 Priljubljene slovenske popevke — 18.40 Naš razgovor — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Iz stare ruske književnosti — 23.15 Od popevke do popevke.

Četrtek, 21. 10.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Opera matineja — 9.05 Šolska oddaja — 9.35 Pesmi in plesi Istre — 12.10 Iz opere „Rona“ — 12.40 Francoske pihalne godbe — 14.10 Iz mladih grl — 14.30 Z ansambлом Silva Stingla in Atlija Sossa — 15.40 Falla v Ozimovi in Janigrovi izvedbi — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Ansambel Jožeta Kampača — 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 19.15 Z ansambлом Mojmirja Sepeta —

Avstrija 1

Sobota, 16. 10.: 15.25 Jazz in pop — 16.10 Za otroke — 16.35 Kaj morem postati — 17.05 Beatclub — 17.35 Za družino — 18.00 Tedenski obzornik — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Kultura aktualno — 18.50 Dober večer v soboto želi Heinz Conrads — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Dober večer, sosed — 21.45 Šport — 22.15 Čas v sliki — 22.20 Krava cesta, kriminalni film.

Nedelja, 17. 10.: 15.30 Ribiška oddaja — 16.00 Veselje ob glasbi — 16.30 Lolek in Bolek — 17.05 Brez nagobčnika — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Kdo ve več? — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 Šport — 20.15 Sestre iz Prage, starodunajska spevoigra — 22.00 Čas v sliki — 22.15 Iz moje knjižnice.

Ponedeljek, 18. 10.: 18.00 Portret avstrijskega mesta: Zelezno — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 18.50 Silents please — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 21.15 Bonanza — 21.05 Poštni predal 7000 — 21.20 Prometna vzgoja — 22.20 Čas v sliki.

Torek, 19. 10.: 18.00 Tečaj angleščine — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Kultura aktualno — 18.50 Indian River — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Kaj sem? — 21.00 Kabaretična oddaja — 22.00 Čas v sliki.

Sreda, 20. 10.: 10.00 Oknar — 10.40 Britansko življenje in literatura — 11.00 Delež zveznih dežel pri oblikovanju avstrijske narodnosti — 12.00 Maigret in njegov največji primer, kriminalni film — 16.30 Za otroke: Ujeti lev — 17.15 Mala abeceda športa — 17.35 Lassie, zgodba psa — 18.00 Tečaj francoščine — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Slike iz Avstrije — 18.50 TV-kuhinja — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Obzorja — 21.00 Umiranje — 22.15 Čas v sliki.

Četrtek, 21. 10.: 10.00 Druga republika — 10.30 Dekalog — 11.30 Avstrija 1918—1938 — 12.00 Fizika za vse — 18.00 Tečaj italijanščine — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 športni mozaik — 18.50 Stan Laurel in Oliver Hardy — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 šport — 20.15 Ne ozirajte se, Golem je tu — 21.15 Svet knjige — 22.15 Čas v sliki.

Petek, 22. 10.: 10.00 Društvo narodov — Združeni narodi — 10.30 Običajno razstavo — 11.00 Survival — 11.25 Svilene nogavice — 18.20 Otrokom za lahko noč — 18.25 Slike iz Avstrije — 18.41 Oddaja kmetijske zbornice — 18.50 Kamar nas veter zanese — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 šport — 20.15 Komisar: Ko so rože žalovale — 21.15 Aktualni dogodki — 22.25 Čas v sliki — 22.40 Ob koncu tedna na poti.

Dušnopastirski urad vabi na romanje v Maribor

kjer bo 24. oktobra 1971 blagoslovitev nove spominske cerkve na čast sv. Cirila in Metoda.

Ta cerkev naj bi ob 1100-letnici Metodove smrti in ob ustanovitvi prve slovenske metropolije utrjevala med našim ljudstvom izročilo svetih bratov in škofa Slomška.

K tej slovesnosti bodo prišli vsi slovenski nadpastirji, vabljeni pa so tudi vsi sosedni škofje iz obmejnih držav in drugi cerkveni predstavniki.

Verniki s Koroške naj bi bili po želji pripravljalnega odbora zastopani tudi po kakem cerkvenem zboru, ki bi sooblikoval slovesno bogoslužje. Sodelovala bosta združena cerkvena zbora iz Sel in St. Janža.

Slavnostni program se začne ob 10. uri. Popoldne bi se koroški romarji peljali še k MATERI BOŽJI NA PTUJSKO GORO.

Vozi Podjetje Sienčnik iz Dobre vasi. Cena za vožnjo: v Maribor, na Ptujsko goro in nazaj samo 80.— šilingov iz Celovca. Prijave sprejema do 19. oktobra 1971 Dušnopastirski urad v Celovcu in podjetje Sienčnik.

Čas in kraj odhoda bomo udeležencem pravočasno sporočili. Vaša prijava brezizjemno šele velja, ko ste plačali celo vsoto (šil. 80) vnaprej.

Dušnopastirski urad

20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napovov — 21.00 Večer s slovenskim pesnikom Cirilom Zlobcom — 22.15 Med našimi letošnjimi jublanti — 23.30 Slovenske popevke.

Petek, 22. 10.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Nekje nekdo čaka tvoje pismo — 9.35 Od melodije do melodije — 12.10 Spominski listi, pesmi Janeza Kuharja in Pahorjeve klavirske skladbe — 12.40 Z godci in pevci čez polja in potoke — 14.10 Kaj vam pripoveduje glasba — 14.35 Voščila — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Lahka glasba slovenskih avtorjev — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.50 Oglejmo našega časa — 19.15 Z ansambлом in vaško godbo Maksa Kumra — 20.00 Slovenski zbori tekmujejo — 20.30 „Top-pops 15“ — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakah — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.15 Jazz pred polnočjo.

Jugoslavija

Sobota, 16. 10.: 9.35 Šolska oddaja — 17.45 Ptujski festival — 18.15 Obzornik — 18.30 Nicholas Nickleby — 19.20 Mozaik — 19.25 Kažipot — 20.00 Dnevnik — 20.35 Magazin — 21.35 Nikoli grde besede — 22.15 Poročila.

Nedelja, 17. 10.: 9.30 Po domače — 10.00 Kmetijska oddaja — 10.45 Mozaik — 10.50 Otroška matineja — 11.40 Mestece Peyton — 18.10 Ujetnik v Zendi, ameriški film — 20.00 Dnevnik — 20.35 Humoristična oddaja — 21.25 Videofon — 21.40 Športni pregled — 22.10 Poročila.

Ponedeljek, 18. 10.: 9.05 Odprta univerza — 9.35 Šolska oddaja — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.45 Šolska oddaja — 16.55 Madžarski pregled — 17.15 Šah Fisher—Petrosjan — 17.45 Ključkeve dogodivščine — 18.15 Obzornik — 18.30 S poti po Sloveniji — 19.00 Mozaik — 19.05 Mladi za mlade — 20.00 Dnevnik — 20.45 Kronanje, drama — 21.50 Večer s pisateljem Danilom Lokarjem — 22.30 Poročila.

Torek, 19. 10.: 9.35 Šolska oddaja — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.45 Šolska oddaja — 17.50 Čarodejev klobuk — 18.05 Risanka — 18.20 Obzornik — 18.35 Srečanje v studiu 14 — 19.00 Mozaik — 19.05 Srčni infarkt — 19.30 Osebnostnega — 20.00 Dnevnik — 20.35 Krava bajka, jugoslovanski film.

Sreda, 20. 10.: 8.15 Šolska oddaja — 16.45 Madžarski pregled — 17.05 Šah Fisher—Petrosjan — 17.50 Jelka, pravljica — 18.15 Obzornik — 18.30 Zabavno glasbena oddaja — 19.00 Mozaik — 19.05 Na sedmi stazi — 19.30 Naš ekran — 20.00 Dnevnik — 20.30 Lipca — 21.30 Glasbena oddaja — 21.50 Naš vsakdan.

Četrtek, 21. 10.: 9.35 Šolska oddaja — 11.00 Velika šolska ura — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.55 Glasbeni ciciban — 18.15 Obzornik — 18.30 Svet, v katerem živimo — 19.00 Mozaik — 19.05 Enkrat v tednu — 19.20 Vse življenje v letu dni — 20.00 Dnevnik — 20.35 Četrtekovi razgledi — 21.35 Maupassantove novele — 22.00 Apoteza baleta — 22.35 Poročila.

Petek, 22. 10.: 9.30 Šolska oddaja — 14.40 Šolska oddaja — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 16.40 Šah Fisher—Petrosjan — 17.00 Madžarski pregled — 17.45 Verne-Kahout: V 80 dneh okrog sveta — 18.15 Obzornik — 18.30 Zabavno glasbena oddaja — 18.45 Variete — 19.00 Mestece Peyton — 20.00 Dnevnik — 20.35 Ko sem zadnjič videl Pariz — 22.25 Poročila.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt — Celovec, Gosometergasse 10, tel. 85-6-24. — Tiska: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.